

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Aquesta transcripció està pendent de verificació i correcció. Pot contenir, doncs, errades de fidelitat i incorreccions lingüístiques i no es pot considerar com una publicació oficial

Fitxer 18CPL1

XV legislatura · cinquè període · sèrie C · número ****

Comissió de Política Lingüística

Sessió 18, dimecres 13 de maig de 2026

Presidència de l'l. Sr. Francesc de Dalmaes i Thió

Sessió 18 de la CPL

La sessió de la Comissió de Política Lingüística (CPL) s'obre a ****. Presideix Francesc de Dalmaes i Thió, acompanyat del vicepresident, Guillem Sánchez Prat, i de la secretària, Maria Pilar Castillejo Medina. Assisteix la Mesa la lletrada Mercè Arderiu i Usart.

Hi són presents [Imma Ferret Raventós](#), [Rocio Garcia Pérez](#), [Gisela Navarro Fuster](#) i [Joaquim Paladella Curto](#), pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; [Lluís Puig Gordi](#), [Carme Renedo i Puig](#) i [Mònica Sales de la Cruz](#), pel G. P. de Junts; [Irene Aragonès Gràcia](#), [Mar Besses Casanovas](#) i [Marta Vilalta i Torres](#), pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; [Cristian Escribano Ramírez](#) i [Pau Ferran Navarro](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [Manuel Jesús Acosta Elías](#), pel G. P. de VOX en Catalunya; [Susanna Segovia Sánchez](#), pel G. P. Comuns, i [Rosa Maria Soberana i Bonet](#), pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. (*) Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Política Lingüística amb el conseller de Política Lingüística sobre les accions previstes davant la decisió del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya d'ordenar l'execució de la sentència

contra el Decret 91/2024, del règim lingüístic del sistema educatiu no universitari (tram. 354-00344/15). Salvador Vergés i Tejero, Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.

2. (*) Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Política Lingüística amb el conseller de Política Lingüística sobre les accions previstes davant l'ordre d'execució del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya amb relació a la sentència contra el Decret 91/2024, del règim lingüístic del sistema educatiu no universitari (tram. 354-00345/15). Maria Pilar Castillejo Medina, Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.

3. Sessió informativa de la Comissió de Política Lingüística amb el conseller de Política Lingüística sobre el model lingüístic educatiu (tram. 355-00206/15).

Sessió informativa.

4. Proposta de resolució sobre la supressió de les partides financeres i subvencions que comporten ingerència cultural (tram. 250-00943/15). Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació (text presentat: BOPC 377, 54).

5. Proposta de resolució sobre el Correllengua Agermanat (tram. 250-01085/15). Marta Vilalta i Torres, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Carme Renedo i Puig, Grup Parlamentari de Junts, Imma Ferret Raventós, Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Susanna Segovia Sánchez, Grup Parlamentari Comuns, Maria Pilar Castillejo Medina, Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Debat i votació (text presentat: BOPC 429, 16).

(*) D'aprovar-se els punts 1 i 2 el president, de conformitat amb l'article 54.4 del Reglament del Parlament, proposarà ampliar l'ordre del dia per a incloure la substanciació de les sessions informatives, conjuntament amb el punt 3, en aquesta mateixa sessió.

El president

Molt bon dia diputats. Si us sembla, comencem aquesta comissió.

Comencem, com sempre, per part dels grups, si teniu alguna substitució que hagueu de comunicar. Sí, diputada Carme Renedo.

Carme Renedo i Puig

La diputada Montse Ortiz substitueix la Mònica Sales.

El president

Moltes gràcies. Prenem nota d'aquesta substitució. Dues coses, referent a l'ordre del dia. Primer hauríem de votar els punts 1 i 2, però em penso que abans hi ha una petició... (*Marta Vilalta i Torres demana per parlar.*) Sí, diputada, endavant.

Marta Vilalta i Torres

Sí; president, moltes gràcies.

**Proposta de resolució sobre el Correllengua Agermanat
(posposada)**

250-01085/15

Demanaríem –així també us ho havíem comentat– posposar la proposta de resolució sobre el Correllengua Agermanat, que és el punt 5 de l'ordre del dia. És una proposta de resolució conjunta entre diversos grups. I la idea seria poder-la posposar i, si després així ho decideix la Mesa també, poder-la substanciar a la propera comissió. I també que puguin venir a comparèixer doncs l'organització del Correllengua Agermanat i fer-ho tot conjuntament. En tot cas, d'això ja en parlem després. Però, si fos a bé de tothom, doncs de poder posposar avui el debat de la proposta de resolució corresponent.

El president

Per tant, aquesta proposta de canvi de l'ordre del dia. Voleu que la sotmetem a votació o la podem assumir per unanimitat? (*Pausa.*) L'assumim. I, després, prenem nota a la Mesa que ens sembla bé aquesta idea de la compareixença dels representants del Correllengua, que ja estava presentada juntament amb la PR. I

ara sí, amb aquesta modificació de l'ordre del dia, que el que faria és caure el punt 5, que queda posposat, no decau, sinó que es posposa.

Sol·licituds de sessió informativa

354-00344/15 i 354-00345/15

Ara sotmetríem a votació el primer punt i el segon punt, que si no hi ha ningú que ho consideri d'altra manera, els votàriem conjuntament. I, un cop..., si s'aproven, llavors demanarem..., de conformitat amb l'article 54.4, el que faríem és substanciar-ho i també fer aquesta incorporació juntament amb el punt 3 de l'ordre del dia, que també tenia en compte la compareixença del conseller.

Per tant, vots a favor del punt 1 i del punt 2?

S'aproven per unanimitat.

I, per tant, suspenem trenta segons la comissió que anem a buscar el conseller perquè comenci la seva compareixença, d'acord? Només dir-vos una cosa: hi han hagut dos, tres grups que m'heu dit que, efectivament, són diferents compareixences, que les agrupem en una. En l'ordre que havíem previst eren quinze minuts en cinc minuts, atinent al que ens havíeu proposat alguns grups. I, d'acord amb els membres de la Mesa, farem un màxim de set minuts per grup, d'acord? Igualment ha caigut una PR. Per tant, avui anirem tranquils i, per tant, us podeu explicar amb temps. Ara ho tornem a començar.

La sessió se suspèn a... i es reprèn a...

El president

Reprenem la comissió.

Sessions informatives

355-00206/15

I ho fem de forma agrupada amb els punts 1, 2 i 3, que és la compareixença del conseller. I, així que tingui temps d'instal·lar-se i de resoldre totes les qüestions tècniques, prendrà la paraula per un temps màxim de trenta minuts. Conseller Puig,

ens escolteu bé, entenc, eh? *(Pausa.)* D'acord. *(Pausa.)* Endavant, conseller, quan vulgueu.

(L'exposició va acompanyada d'una presentació de xarts, que es pot consultar a l'Arxiu del Parlament.)

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Doncs, president, membres de la Mesa, diputats i diputades, conseller Puig, bon dia. Comparec avui a petició pròpia davant d'aquesta comissió i en resposta –també a les peticions de diversos grups– a les polèmiques generades a partir de la interlocutòria del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que va ordenar l'execució provisional de la sentència del Decret 91/2024. El meu propòsit és compartir amb els membres de la comissió la valoració que hem fet des del Govern d'aquesta interlocutòria, però també aprofitar per traslladar-los un seguit de consideracions sobre els reptes que tenim en política lingüística educativa.

Soc conscient que parlar de política lingüística educativa en el context actual comporta unes dificultats afegides, perquè és molt fàcil, clarament, deixar-se portar per l'actualitat, però crec també que hauríem de ser capaços d'eleva la mirada i abordar el tema de manera global, perquè els reptes del model lingüístic educatiu són dels més transcendents per al futur de la llengua i per al futur del país. En tot cas, jo, per la meua banda, em proposo de fer un esforç per transcendir el debat puntual i mirar d'analitzar amb tots vostès els reptes del model lingüístic educatiu a Catalunya.

Evidentment, començaré analitzant la lectura que s'ha fet des del Govern de la interlocutòria del TSJ, que ordenava l'execució provisional de la sentència sobre el Decret 91/2024, que vam conèixer el 30 de març. Certament, d'entrada, quan va aparèixer la notícia a la premsa, va causar certa alarma per la formulació d'alguns titulars entre amplis sectors socials. Ara bé, a mesura que es va poder accedir a la interlocutòria, hom va poder constatar que els seus efectes eren molt més febles per al model d'escola catalana del que s'havia pensat en un principi. Sense anar més lluny, aquest va ser el posicionament també de diverses entitats d'activisme. I, en tot cas, com ja he exposat a bastament en aquest Parlament, a la pràctica, aquesta interlocutòria no canvia en res el funcionament dels centres en matèria de llengua. I

això és així essencialment, perquè, senzillament, la interlocutòria comporta que els articles del Decret 91/2024, suspesos en aplicació de la sentència, en la interlocutòria continuen sent sense ser aplicables perquè el TSJ declara nuls provisionalment. Per tant, allò que estava suspès passa a ser nul provisionalment. A parer dels juristes, es tracta, per tant, d'un simple pronunciament que no té conseqüències pràctiques. I, en tot cas, el marc normatiu vigent per als usos lingüístics als centres educatius continua sent la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, a més dels articles del Decret 91/2024, declarats conforme a llei pel mateix TSJ, respecte als quals s'havia aixecat ja la suspensió, a més a més de la Llei 8/2022, de 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari, el Decret Llei 6/2022, de 30 de maig, pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius, les instruccions de funcionament del sistema educatiu, que estan pendents de diverses resolucions judicials.

Ara bé, més enllà del fet que els efectes pràctics de la interlocutòria hagin estat molt limitats, també és convenient valorar que la interlocutòria va incloure alguns elements que creiem que són d'interès. Especialment, semblen significatives les recriminacions que el Tribunal Superior de Justícia fa a la interlocutòria a l'entitat recurrent, en el sentit que no pot dissenyar un sistema de control de la Generalitat a través dels tribunals, de manera que els tribunals imposin a la Generalitat, més enllà del procediment jurisdiccional..., imposin obligacions a la Generalitat sobre aspectes que no han estat debatuts ni qüestionats. Aquest punt és especialment interessant. Cal recordar que l'entitat recurrent pretenia atribuir-se la capacitat d'ordenar, per la via del Tribunal Superior de Justícia, quines havien de ser les instruccions que havia d'emetre la Generalitat en matèria de política lingüística. Concretament, exigia que «el tribunal ordeni la suspensió immediata dels projectes lingüístics que estableixen que el català és l'única llengua cautelar» –va dir llengua cautelar?, volien dir, suposo, llengua vehicular– «i que s'acordi l'adaptació transitòria dels projectes esmentats, incorporant el castellà com a llengua vehicular juntament amb el català, i la supressió d'aquelles clàusules que obliguin a l'ús exclusiu del català».

Davant d'aquesta pretensió, el Tribunal Superior de Justícia respon a la seva interlocutòria que els tribunals no poden determinar la manera en què han de quedar

redactats els preceptes d'una disposició general en substitució dels que han estat declarats nuls ni ordenar a la Generalitat redactar una instrucció general i vinculant en un determinat sentit. En aquest context, el Govern valora positivament que el Tribunal Superior de Justícia manifesti explícitament que no és funció seva determinar com ha de ser la normativa de la Generalitat.

En tot cas, com és lògic, el Govern actua i respon per continuar protegint i millorant el model lingüístic educatiu de Catalunya. I ho fa, per exemple, ho va fer, el desembre del 25. Hem presentat dos recursos de cassació, un d'autonòmic i un d'estatal, contra la Sentència 2949/2025 del TSJ sobre el Decret 91/24. O ho fa, tal com ve d'anunciar, interposant un recurs de reposició contra la interlocutòria sobre el Decret 91/24 –aquesta de la qual estàvem parlant– igual com s'ha actuat en tots els casos anteriors. Perquè aquest Govern defensa i treballa per millorar el model educatiu català i perquè és fonamental preservar el principi que la política lingüística educativa la decideix el Govern sobre la base de criteris pedagògics i sociolingüístics, cercant el consens actiu del màxim d'actors possibles del sistema educatiu.

Pel que fa a futures evolucions dels contenciosos judicials, no entrarem en especulacions sobre escenaris futurs. Estem convençuts de la solidesa jurídica del model. Creiem que és un model constitucional, que està i que serà avalat pel Tribunal Constitucional, que ha reconegut el català com a centre de gravetat lingüístic del sistema educatiu de Catalunya des de fa molts anys. I, en tot cas, en aquest terreny, com hem repetit manta vegada, la política lingüística del Govern actua en coherència amb el pacte nacional per la llengua. La seva Mesura 9.1 és «vetllar perquè el català sigui la llengua normalment utilitzada com a llengua vehicular i d'aprenentatge en el sistema educatiu i en l'acollida de l'alumnat nouvingut». I Mesura 9.4: «Vetllar perquè les eventuais reformes del model d'escola catalana es facin amb el consens del conjunt de forces polítiques i entitats que el defensen.» En aquest context, farem el que estigui al nostre abast per protegir el model i millorar-lo.

En tot cas, encara que la transcendència de la interlocutòria de la qual hem parlat sigui menor, crec que ens brinda l'oportunitat d'abordar alguns dels reptes del model

lingüístic educatiu que inclou, però que van molt més enllà del que és el front judicial. Aquests problemes, en bona mesura, són problemes que fa dècades que arrossega

Fitxer 18CPL2

el sistema, que tenen causes múltiples i que demanen solucions de mirada àmplia, en què seria bo que fóssim capaços de construir consensos.

Per fer-ho, per parlar d'aquests problemes, permetin-me que faci una breu repassada del que ha estat la història del model lingüístic educatiu català contemporani. I, per començar, em remetré lleument a l'inici del que va ser la renovació del model lingüístic educatiu després del franquisme. En aquell moment, vam ser capaços de sumar tot un seguit d'iniciatives de renovació pedagògica amb les primeres iniciatives de portar, primer, el català com a assignatura a les escoles i després també el català com a llengua vehicular. Això va començar, en primer lloc, en entorns més catalanoparlants, i ben aviat l'escola en català també... Ja érem una societat que no estava segregada en dos col·lectius i, per tant, en què hi havia ja molta presència d'infants de llengües diferents al català i castellà a dins de les aules. Ben aviat, hi va haver models d'escola per a infants essencialment no catalanoparlants, que, després d'una estada dels responsables d'Educació al Canadà, van veure que d'allò que estaven fent aquí se'n podia dir «immersió», que, de vegades, han estat modestos a l'hora de dir: «I ho vam copiar del Canadà.» Bé, ben bé no es va copiar. S'estava treballant des d'aquí i es va veure que això entroncava amb una feina que es feia en altres llocs, i es va aprofitar el terme «immersió».

La primera immersió, als anys vuitanta, va funcionar relativament bé en força llocs per diversos factors. En primer lloc, per la composició demogràfica d'aquell moment, que havia quedat marcada per les successives onades migratòries de la segona meitat del franquisme i perquè hi havia, bàsicament, dues llengües a l'escola, amb mestres molt compromesos amb la normalització del català que dominaven la llengua perquè l'havien rebuda per herència, però es van haver de formar. I ja en aquell moment es donava una paradoxa: la norma social al carrer era que, davant d'algú que no sabia parlar català o que tenia l'aparença de no saber parlar català, ja

en aquell moment la norma social era passar-se al castellà, cosa que, com tots saben, impedeix un aprenentatge espontani de la llengua. Però la composició social, les característiques dels docents i la posició central dels docents a l'aula... El mestre era el centre, era el far de les interaccions, i això feia que totes les interaccions que es fessin a l'aula passaven també d'alguna manera pel mestre. El mestre, per tant, podia distribuir el coneixement de la llengua fins i tot en entorns on la llengua entre els alumnes no era present, i aquesta era la gran virtut del sistema: una persona podia distribuir el coneixement al conjunt de l'aula.

Ara bé, convé no idealitzar aquell model. Aquí tenen dades que provenen de l'antic Sedec, del Servei d'Educació de Catalunya, perquè vegin, a mitjan anys vuitanta... Tenim en primer lloc les escoles que funcionaven –això és primària, ensenyament infantil i primari– en català amb alguna assignatura en castellà. Per tant, o només català o català i alguna assignatura en castellà. Després, les escoles bilingües evolutives, que eren escoles que començaven amb immersió als primers cursos i després tenien un sistema on hi havia català i castellà com a llengües vehiculars. Després, el que en deien les «bilingües estacionàries» –les etiquetes són del Sedec d'aquella època, vull dir que no és que ens les haguem inventat–, és a dir, escoles en què al llarg de tot el procés educatiu hi havia sempre les dues llengües àmpliament, i les escoles en castellà. Els demano que se centrin en primer lloc en les primeres columnes, on veuen que la immersió als anys vuitanta va tenir bons resultats, clar, sobretot allà on es va aplicar, i que no es va aplicar a molts llocs. No s'hi va aplicar perquè encara no s'havia estès. Ho dic perquè tenim certa tendència a mitificar el passat –tots érem més joves i, per tant, això suposo que hi ajuda.

En tot cas, hi va haver un procés de creixement, d'extensió. Un procés de creixement del sistema educatiu en català que va venir acompanyat de la sentència del 23 de desembre del 94, la sentència del Tribunal Constitucional, quan emet aquella sentència que dictamina que el català pot ser vehicle normal d'ensenyament i que obre la porta a una extensió del català com a llengua vehicular. Per molts motius, era un model reeixit i, tenint el català com a centre de gravetat, permetia que els alumnes que no tenien altres maneres d'accedir a la llengua poguessin accedir-hi. I, per tant, es va entrar en un procés de creixement en què les escoles demanaven

d'anar passant cap al model, allà on convenia, d'immersió, però, en tot cas, a un model amb el català com a centre de gravetat.

En tot cas, es va produir aquest creixement. Als anys noranta, el català havia passat a ser predominant com a llengua en el sistema educatiu, però de nou m'agradaria que no mitifiquéssim segons quina situació, perquè... Tinc l'esperança que puguin veure les línies –es veuen?, sí? Essencialment el que tenen aquí és... –ensenyament secundari, d'acord?–, i el que tenen és, en blau més fort, l'evolució dels centres educatius de secundària que funcionaven bàsicament en català, dels que funcionaven àmpliament en català i en castellà i dels que funcionaven en castellà. Com poden veure, ni els anys 90-91 ni el 92-93 ni el 95-96 ni el 99-2000 és impossible dir que el català era l'única llengua vehicular del sistema educatiu de Catalunya. Això són les dades proporcionades pels centres educatius. Per tant, durant la dècada dels noranta, de fet, com podem veure, el curs 99-2000, el model predominant era, a secundària, català i castellà. És a dir, el mite aquell de l'escola íntegrament, cent per cent en català diguéssim que fins ara no ens l'hem trobat. Potser sortirà, però fins ara no ens l'hem trobat. Val a dir que, a més, són dades declarades en un context en què l'Administració deia: «Ei, que el català és la llengua vehicular», amb la qual cosa, si hi ha algun biaix és cap a sobrevalorar l'ús del català.

A finals dels anys noranta i començaments dels anys 2000, com saben, es produeix un canvi social de grans dimensions. Havien passat vint-i-cinc anys d'estabilitat demogràfica, amb molt escassos moviments poblacionals. I a finals dels noranta, que estàvem a 1,8 per cent de població estrangera, comença a créixer de forma sostinguda la població que arriba d'altres països del món. I això té un impacte, un impacte molt considerable a tot arreu, entre altres coses, en el sistema educatiu. I es produeix el que jo he denominat algunes vegades la segona renovació del model lingüístic educatiu. La primera havia estat amb la immersió, la segona seria aquesta, quan, de fet, s'entoma aquest canvi de composició de l'alumnat i es fa desplegant diverses activitats. El mapa havia canviat. Teníem diverses llengües a les aules. Ja era impossible que els docents sabessin totes les llengües de l'alumnat, cosa que abans sí que podia passar. Sovint no hi havia intercomprensió. I es van desplegar una sèrie d'iniciatives. Per exemple, els TAEs, els tallers d'adaptació escolar, després les aules d'acollida, després els plans d'entorn, després els coordinadors

LIC, tota una sèrie d'innovacions que el que van fer va ser mirar d'entomar el repte d'aquesta nova diversitat per tal de permetre que l'alumnat que arribava de llocs diversos pogués incorporar-se al sistema educatiu integrant diversos principis. Un dels principis és possibilitar l'aprenentatge de la llengua a una certa velocitat per poder-los incorporar a l'escola i, per una altra banda, garantir la integració en el grup d'iguals. Val a dir que això, aquest model, va traslladar el focus d'atenció des de la població nascuda aquí cap a la població que estava arribant de fora, de tal manera que el nucli d'atenció d'aquest model educatiu era sobretot l'alumnat nouvingut, i es va parar menys atenció al que passava amb les dinàmiques lingüístiques de la població ja assentada.

De nou, en centres on hi havia força infants catalanoparlants, aquest model permetia que hi hagués aprenentatge ràpid i ampli del català, entre altres coses, pels usos entre iguals. En contextos amb majoria de l'alumnat no catalanoparlant, el paper del docent, que en aquell moment era un paper encara central, com en la immersió anterior, també permetia que bona part de l'alumnat, i en funció de molts paràmetres, pogués accedir al coneixement del català i també del castellà, perquè continuem tenint..., tots els resultats ens deien que acabaven tenint més coneixement de castellà que no pas de català. Però, novament, caldria evitar idealitzacions o simplificacions.

Els presento dades dels anys 2006 i 2013, d'acord? I aquí hi ha el percentatge de professorat, de professors, segons la seva freqüència d'ús del català amb l'alumnat a dins de l'aula. I això són dades de quart d'ESO, d'acord?, ensenyament obligatori. Com podem veure, l'any 2006, el seixanta-tres per cent dels docents deien que feien servir el català sempre o gairebé sempre; el tretze per cent... El 2006. Vol dir que, almenys un terç no ho feia, d'acord? 13,8 deien que el feien servir sovint; 10,2 per cent era aquest «mitjanament», que vol dir ni fu ni fa. I, després, hi havia un deu per cent de docents, l'any 2006, que deien que no feien servir mai el català, d'acord?

Les xifres no eren gaire diferents l'any 2013, en què tornàvem a tenir uns percentatges, que no són irrellevants, de docents que deien que mai no feien servir el..., perdó, que feien servir el català en percentatges diferents. Si miren l'alumnat,

veuran que hi ha una diferència. Les xifres de l'alumnat, parlant amb els professors, sempre queden per sota.

Essencialment, retorno a una idea que crec que és important. La idea que hem tingut un ensenyament que ha estat cent per cent en català, una escola cent per cent en català, de moment no l'hem trobada. Si més no, hem trobat dades oficials. En contextos en què, ho repeteixo, els docents sabien que la llengua normal d'ensenyament era la llengua catalana i, per tant, si hi ha un biaix, és un biaix favorable a declarar l'ús de la llengua catalana.

En les últimes dècades hi ha hagut canvis. Evidentment, vam tenir la crisi econòmica del 2008-2010, amb tot el que va comportar en termes també econòmics. Però hi ha altres canvis importants, canvis que es van produir en un moment en què, contràriament al que de vegades es pensa, no es va aturar la immigració; van continuar arribant unes cent mil persones cada any, però hi havia xifres també d'emigració i, per tant, el saldo semblava que era zero. Però això volia dir que a les aules hi continuaven arribant nanos que no tenien cap coneixement de català, i potser tampoc de castellà. Però hi ha una sèrie de canvis que han passat sovint per sota del radar.

Més enllà dels canvis demogràfics, aquests canvis de la dècada de..., o sigui, de l'última dècada, els últims deu, quinze anys, ha anat creixent la presència d'alumnat no catalanoparlant. Ha arribat d'arreu del món, amb molt de pes d'alumnat hispanoamericà –és aproximadament la meitat. Això vol dir que a les aules hi ha menys català entre els iguals.

En segon lloc, hi ha hagut canvis tecnològics molt importants. La irrupció massiva dels dispositius digitals omnipresents. I, a partir del 2010-2015, els telèfons intel·ligents, que saben que són uns ginys pensats per..., dissenyats explícitament per captar l'atenció de les persones i, per tant, perquè dediquem la nostra atenció, el nostre temps i –això és el més valuós– les nostres dades a interactuar amb les màquines. Aquests programes, bàsicament, funcionen en castellà, i això té unes conseqüències.

Hi ha hagut també canvis pedagògics. Els docents han canviat de posició dins de les aules; han deixat de ser el far de l'aula i han passat a ser els acompanyants d'uns

aprenentatges que els alumnes fan de manera més autònoma. Això té conseqüències des d'un punt de vista lingüístic, conseqüències que probablement no s'han previst prou bé perquè es copiaven d'altres entorns on hi havia una llengua hegemònica, i, quan ho hem portat cap aquí, la mirada lingüística segurament no es va tenir prou present. Però les conseqüències són que, si estàs fent un racó en una aula d'immersió i el mestre no està proporcionant la llengua catalana, és més difícil que s'aprengui llengua catalana. Aquí tenim un repte que hem de resoldre amb els nous models horitzontals. Es pot fer? Sí, però s'ha d'entomar prou bé.

A mi m'agradaria proporcionar-los també un altre element per reflexionar sobre els reptes. Aquesta és una recerca que prové del Síndic de Greuges, de l'any 2021, en què mostra quina és la llengua predominant als diferents àmbits de la vida d'un infant de quart d'ESO. Simplificaré. Aquí veuen..., doncs hi ha a dalt de tot l'àmbit familiar, el grup d'amics, les xarxes

Fitxer 18CPL3

socials, l'àmbit audiovisual, etcètera, etcètera, hi ha tot d'àmbits. I, per veure-ho en colors, el color verd vol dir predomini del castellà, i com més intens és, més predomini, més hegemonia del castellà; el color blau vol dir predomini del català. I això és per a la totalitat de la població de quart d'ESO de Catalunya, amb la qual cosa crec que veuen clarament que a la major part d'entorns hi ha un clar predomini del castellà. Els grisos són més o menys igualats. I que l'únic lloc... –per al conjunt de la població de Catalunya això després és diferent, evidentment, per zona, per primera llengua, etcètera–, el català només predomina en l'àmbit educatiu. En altres paraules, tenim un alumnat cada vegada més divers, que construeix el seus referents lingüístics més a través de pantalles i continguts globals vehiculats sobretot en castellà, desvinculats de l'entorn immediat, moltes vegades, mentre minva el paper de l'escola i fins i tot minva el paper del carrer com a indret –del parc– com a indret de socialització lingüística. I això, si recorden les dades que hem ensenyat abans, es trasllada, s'està traslladant, als centres educatius. Les dades del 2021-22 del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu de Catalunya van mostrar

doncs aquest retrocés de l'ús tant entre els professors com entre l'alumnat; força més entre l'alumnat que entre el professorat, però significatiu.

Davant d'aquest diagnòstic, és evident que cal una nova renovació, una adaptació del model lingüístic educatiu –ens hi juguem la llengua, ens hi juguem el progrés, cohesió social–, i l'Administració ha de liderar, sens dubte, però aquest és un repte que interpel·la el conjunt del país i que, com he intentat demostrar, no n'és ara. De fet, no va néixer fa quatre anys; fa dècades que l'arrosseguem i que no l'hem sabut resoldre. Un dels primers passos per enfrontar-se a aquest repte va ser la presentació que van fer la consellera Garriga el conseller Cambray l'any 2021, en què van posar damunt de la taula unes dades sobre quins eren els usos lingüístics a l'escola.

Des d'aquesta perspectiva, què està fent el Govern per millorar el model lingüístic educatiu? I ara sintetitzaré algunes de les actuacions. En primer lloc, hem dit que al pacte nacional per la llengua s'ha dedicat un horitzó total a la millora del model lingüístic educatiu. I el Departament d'Educació, en col·laboració amb altres departaments, segons el cas, i, en primer lloc, evidentment, en política lingüística, treballa per incrementar la competència lingüística i impulsar-ne l'ús, i ho explicaré sobre quatre grans blocs: l'alumnat en general, l'alumnat nouvingut, el professorat i els estudiants dels graus universitaris de l'àmbit educatiu.

Pel que fa a l'alumnat en general, s'ha llançat, com saben, el marc per a la millora de la llengua i de les matemàtiques, amb mesures destinades a incrementar l'aprenentatge de la llengua, com ara concrecions curriculars sobre els sabers essencials i reforç de llengua amb plans d'entorn. Per atacar la competència lectora en català s'està desplegant el pla de millora per a la competència lectora i el pacte nacional del llibre i la lectura. La xarxa de competència lectora s'ha estès ja a 535 centres, Per potenciar l'aprenentatge informal s'estan desenvolupant activitats extraescolars de llengua oral, des de tallers de rap fins al programa «Tenim la paraula». Per impulsar l'ús informal, el reforç dels plans educatius, que en aquests moments n'hi ha 173 a 151 municipis. I també s'estan impulsant els recursos que hi ha, per exemple, al supercampus, per tal de permetre que al procés educatiu en què

els nostres nanos també consulten eines a Internet disposin de vídeos en català educatius per reforçar el seu aprenentatge.

Pel que fa l'alumnat nouvingut, s'està donant una empenta a les aules d'acollida, a les aules d'acollida intensives. Hem incrementat les aules d'acollida: des del setembre passat, han passat de les 1.363 dotacions a les 1.635. I s'ha reformat l'itinerari formatiu específic per a les aules d'acollida. A més a més, s'està incrementant el nombre d'aules d'acollida accelerada i d'aules d'acollida intensiva, que, com saben, s'adrecen sobretot a l'alumnat que arriba cap al final del seu procés formatiu i que, per tant, pot en aquestes aules aprendre la llengua de forma intensiva.

Pel que fa al professorat, s'han intensificat els tallers ULAE de reflexió sobre la seva formació i la formació de C2, de nivell C2 per als docents. Volem garantir la qualitat lingüística dels docents, però, per fer això, se'ls han de proporcionar les eines, i dins del Consorci per a la Normalització es van oferir més de 2.700 places. S'han fet cursos coordinats... –m'ho han sentit explicar en altres llocs. I, a banda d'això, hi ha altres activitats de presa de consciència i formació en immersió i tractament integrat de llengua i continguts.

I, pel que fa als futurs docents, s'estan incrementant els cursos de C2 en els serveis lingüístics universitaris i s'està treballant per incorporar la formació sociolingüística al màster del professorat.

Aniré acabant. Permetin-me acabar amb una última reflexió. Parteixo de la base que la gran majoria dels que som aquí volem un futur millor per als nostres infants i adolescents, un model lingüístic educatiu que garanteixi un aprenentatge de qualitat, entre altres coses, de les llengües oficials, i que garanteixi la continuïtat del català com a llengua pròpia de Catalunya. El model de conjunció lingüística a hores d'ara continua sent el que obté millors resultats pel que fa a l'aprenentatge massiu de dues llengües oficials i una llengua estrangera, no sols de tot l'Estat espanyol, sinó probablement de tot Europa.

En aquest sentit, qualsevol mirada comparativa amb altres models que ens hi podem comparar permet constatar: primer, que els nivells de competència en les dues llengües que obté el conjunt de la població escolaritzada aquí és més gran que en altres llocs i allà és menor, tant en els models que funcionen per línia com en els

models en què la llengua històricament minoritzada no té un paper clarament predominant. Abans ho hem vist: si l'escola no fa el paper compensador, la resta de la societat entra dins de l'escola i els equilibris es reproduïxen.

Dos. Que l'alumnat amb uns nivells de competència més baix en segona llengua i, per tant, l'alumnat menys bilingüïtzat, és, de manera aclaparadora, sempre el que no té com a llengua familiar la llengua pròpia del territori. És a dir, comparativament, tenim el millor model lingüístic existent per distribuir competències entre la totalitat de l'alumnat. I això és el que dona realment llibertat. I aquest és un punt en què voldria incidir. Aquest model dona realment llibertat: llibertat als alumnes, llibertat per poder ser parlants autònoms i per poder decidir què volen fer amb les llengües i per poder competir en igualtat de condicions.

Parafraçant la citació de Winston Churchill sobre la democràcia l'any 1947, diríem que el nostre model és el pitjor model lingüístic educatiu a excepció de tots els altres que s'han provat. Això no vol dir que no tinguem moltíssims reptes, entre els quals destacaria el repte de qualitat, perquè cal millorar la competència oral i escrita de l'alumnat, i el repte d'extensió d'ús, perquè més i més alumnes s'incorporin activament a l'ús de la llengua catalana i se la facin seva, independentment del seu origen.

Per aconseguir aquests reptes, el model necessita diverses coses. En primer lloc, els recursos, perquè és evident que un model complex que vol ser de qualitat demana recursos econòmics, materials, humans. En segon lloc, certa estabilitat que permeti que els docents ensenyin i els alumnes aprenguin. I, finalment, una adaptació als reptes actuals. He parlat de les tensions que tenim: tecnològiques, demogràfiques, culturals, pedagògiques. Són molt potents. Hem de poder-les enfrontar. El desafiament és enorme, però vull pensar que també pot ser una oportunitat, una oportunitat de canvi i una oportunitat per demostrar, una vegada més, que sabem adaptar-nos als canvis sense renunciar als principis que ens han dut fins aquí i que la llengua i l'educació són espais on és possible arribar a l'entesa i a grans acords entre actors amb posicionaments molt diversos.

Moltes gràcies per la seva atenció. I ara estic a la seva disposició per respondre les preguntes que considerin oportunes.

El president

Moltes gràcies, conseller. Recordar-vos que estem substanciant conjuntament els punts 1, 2 i 3. Els punts 1 i 2, que eren coincidents, presentats per dos grups diferents, que eren la CUP i Junts per Catalunya, eren: sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Política Lingüística amb el conseller de Política Lingüística sobre les accions previstes davant de la decisió del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya d'ordenar l'execució de la sentència contra el Decret 91/2024, del règim lingüístic del sistema educatiu no universitari. Aquestes són, la 1 i la 2, les peticions sorgides d'aquest Parlament. El punt 3 era a petició pròpia del conseller, que era aquesta sessió informativa de la Comissió de Política Lingüística amb el conseller de Política Lingüística. Dit això, tenen el torn els diferents grups parlamentaris per un temps màxim de set minuts. I, en primer lloc, té la paraula la diputada Carme Renedo per un temps màxim de set minuts, deia.

Carme Renedo i Puig

Bon dia, conseller. No voldria menystenir l'esforç que ha fet en aquest viatge en el temps i per les aules del país. Potser li he de donar les gràcies per la història de la presència del català a l'escola. No hem dubtat mai, i em penso que sempre ho hem dit, que vostè és un sociolingüista de gran reputació i, evidentment, ho demostra cada vegada que parla de la llengua i del país. Però no som a l'aula: som a la Comissió de Política Lingüística. I, sobretot, la paraula que jo voldria subratllar és la paraula «política». No pot ser que vostè faci una exposició i que en el minut divuit encara siguem en l'any 2006. Ens interessa l'avui, ens interessen els fets recents i, sobretot, ens interessa el futur. Per tant, si m'ho permet, jo sí que voldria parlar una mica de política lingüística.

També li he de dir que estic admirada per la paciència infinita que té vostè cada vegada que el Govern el deixa, a vostè i al pacte nacional per la llengua –que avui fa un any, per cert–, en evidència. No sé –i sempre m'ho pregunto, eh?– com gestiona aquesta solitud tan inhòspita i tan freda. Però avui aquí som per parlar de l'escola, una escola que està molt mobilitzada demanant un sis per cent del PIB en recursos, que, traduït, vol dir qualitat en l'educació, vol dir una inclusió real, vol dir

millora en les condicions laborals dels mestres, vol dir més eines per a la llengua, i que té tot el nostre suport.

El marc normatiu que es va aprovar el 2022 volia frenar la sentència del Tribunal Superior de Justícia d'implantar a totes les escoles del país el vint-i-cinc per cent del castellà. Per a vostè, aleshores, aquell decret llei i aquella llei preservaven el català com a llengua vehicular normal; en canvi, per a les diputades Niubó i Romero, que ara son conselleres..., elles van celebrar que el castellà passés a ser llengua d'aprenentatge o d'ús curricular, i no és el mateix. Cap de les dues conselleres està avui per a gaires festes, sobretot la consellera Niubó, que té tants fronts oberts. Per això l'hi demano a vostè, que, a més, és el que tinc a davant. Una primera pregunta: vostè creu que aquella visió de les diputades socialistes ha canviat en el temps o es manté? I vostè, manté la posició o ara també és del parer que el castellà és curricular i, per tant, susceptible de sotmetre's a percentatges? Com es conjuguen aquestes dues visions al si del Govern si vostè manté aquesta posició? I com es conjuguen amb els objectius del pacte nacional per la llengua?

Quan a Pedro Sánchez ja no li calgui la crossa de Salvador Illa, aleshores hi haurà, previsiblement, una sentència que, probablement, no agradarà als catalans. Mentre continuem sota jou espanyol i es mantingui el dèficit fiscal, no només no hi haurà mai un sis per cent del PIB per a educació, sinó que haurem de defensar-nos una vegada i una altra i resistir. Per tant, més que previsiblement i més que probablement, és segur que els catalans sortirem de nou al carrer per defensar l'escola i la llengua. Conseller, quan es gestiona i governa, convé avaluar tots els possibles escenaris, oi? Doncs, si les futures sentències d'aquesta ofensiva, inexistent per vostè, destrueixen el sistema lingüístic del nostre sistema educatiu, com treballarà vostè? Com tirarà endavant el punt 9.4 del pacte? Quin consens entre partits i entitats és possible si uns volen –volem– el català llengua vehicular i als altres, inclosos membres del Govern, ja els estan bé els percentatges i que el castellà vagi guanyant més i més i més terreny. A quin costat el trobarem a vostè aleshores, conseller? El Decret 91/2024 també ha passat pel jutjat. Avui torna a ser vigent, bé que amb catorze articles mutilats.

Tercera pregunta: el Govern sap des del novembre de l'any passat que el C2 és exigible als docents per entrar a la borsa de treball, és exigible per fer oposicions o per promocionar-se. Estem acabant el curs. La consellera Niubó va dir que encarregaria un estudi d'impacte abans de fer res. En sap res, vostè, d'aquest estudi? Quan hi haurà un calendari, una instrucció o alguna mesura? Quan i com es demanarà el compliment de l'exigència del nivell C2 de català als docents? Quan i com hi haurà cursos específics i proves per certificar el C2 dels docents i/o es recuperarà l'oferta que hi havia i que ha desaparegut?

Sap què deia ahir una mestra a la manifestació? Deia: «Socialment, la llengua catalana està malmesa. Falten referents, i això dificulta la feina que nosaltres fem a les aules.» Falten referents, i això dificulta la feina que nosaltres fem a les aules. Referents. Lliga amb una cita seva de l'any 2016,

Fitxer 18CPL4

vostè deia: «Una part fonamental dels aprenentatges socials es fan per osmosi i per imitació.» Referents, osmosi, imitació, models.

Conseller, quins referents, quan el president de la Generalitat de Catalunya continua parlant una vegada i una altra encastellà en actes públics a Catalunya, quan ho fan sovint els seus consellers i alts càrrecs? Aquests són els models lingüístics que tenim per als nostres infants?

Recorden aquella frase de Groucho Marx que diu: «Aquests són els meus principis, però si no li agraden en tinc d'altres»? Doncs pel que fa a la llengua, el Govern del PSC diu: «Sí, la llengua pròpia, la nostra llengua és la catalana, però si no els agrada, si la troben pobra, bruta, trista i dissortada, per dir-ho a la manera d'Espriu, no pateixin, parlarem en la feixuga, maldestra i pomposa llengua castellana, per dir-ho a la manera de Jorge Luis Borges.» I el conseller de Política Lingüística l'imaginem com nosaltres, atònit i impotent.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, i té la paraula, per un temps màxim de set minuts, la diputada Irene Aragonès.

Irene Aragonès Gràcia

Moltes gràcies, president. Gràcies, conseller, per la seva compareixença. Bé, des d'Esquerra Republicana, volem començar defensant la immersió lingüística, que va ser un model d'èxit pedagògic, de cohesió social i d'igualtat d'oportunitats al nostre país.

De fet, un consens històric, no?, que sabem que ha permès que alumnes amb orígens i llengües familiars diverses comparteixin un espai educatiu comú i acabin l'educació obligatòria amb la competència en català i castellà.

Vostè n'ha fet un llarg històric, no? i, per tant, ara cal adaptar-nos a aquesta nova situació que ve donada per tots aquests canvis socials, tecnològics, poblacionals, etcètera, que hem comentat.

Però sobretot parlant del decret de règim lingüístic, ens preocupa, evidentment, profundament la judicialització permanent del model educatiu català. Els tribunals no poden substituir ni la comunitat educativa, no poden substituir el Parlament, i, evidentment, menys, no?, determinar la normativa de les polítiques lingüístiques i les polítiques educatives que fa un govern. Per tant, no és acceptable que siguin les resolucions judicials les que acabin determinant la política lingüística del sistema educatiu.

Dit això, pensem que cal també parlar sobre allò que depèn directament del Govern, no?, més enllà de les sentències, que ja sabem que el que volen fer és dinamitar la nostra llengua.

Conseller se'n generen moltes preguntes i dubtes. La primera, si el Decret 91/2024, que, de fet, el que pretén, no?, és posar mesures per revertir aquesta situació de l'ús del català a l'aula, que, a més a més, vostè ho ha explicat molt bé.

Si aquest decret continua vigent després de l'aixecament de les mesures cautelars, per què no s'ha impulsat el seu desplegament efectiu? Per què no s'han donat instruccions clares als centres i per què molts equips directius continuen encara instal·lats amb aquesta incertesa?

La comunitat educativa té la percepció que el decret ha quedat pràcticament congelat, i abans fins i tot que els tribunals n'hagin resolt definitivament el futur, que no és ni molt menys el cas.

Per tant, la constant inseguretats jurídica que patim, en part, la provoquen les sentències, però no exclusivament. Manca una direcció política clara, perquè quan una norma és vigent, però, en canvi, no s'aplica amb claredat, qui queda exposat, en aquest cas, són els centres, les direccions i els docents, i això és exactament el que està passant.

Diverses entitats recorden que el marc normatiu català continua oferint instruments suficients per desplegar totes aquestes polítiques de reforç del català als centres educatius. Per això ens costa d'entendre que el Govern no hagi impulsat amb més determinació mesures que ja estan previstes al decret, com el desplegament dels requisits del C2 per al nou professorat o els mecanismes de seguiment dels projectes educatius.

Per això avui li demanem algunes concrecions. Volem saber quines parts del decret s'han aplicat, efectivament, després de l'aixecament de la suspensió, en quants centres s'han revisat o adaptat els projectes lingüístics, d'acord amb els criteris sociolingüístics previstos, i si la inspecció educativa ha rebut instruccions clares per supervisar tot aquest desplegament, perquè clar, si no hi ha seguiment, no hi ha inspecció i sense desplegament efectiu, el decret està en risc.

Corre el risc de quedar en una declaració política, però que no té una traducció real en els centres educatius. També li volem preguntar pels requisits C2. Vostè n'ha fet referència, però no ha donat xifres. Era, de fet, una de les mesures més rellevants del decret. Li preguntem que quin calendari té previst?, s'ha començat a desplegar?, quins recursos es compta per fer-ho?, i quina planificació hi ha per garantir l'aplicació efectiva?

I amb relació amb els projectes lingüístics de centre, el decret estableix que han de partir de dades sociolingüístiques actualitzades de l'alumnat i que seran els equips LIC i la inspecció educativa, els encarregats de fer tota l'orientació cap a l'aplicació.

Li preguntem quines actuacions concretes ha fet el departament per a garantir que aquesta diagnosi, si és que està feta, i aquest acompanyament, si tenim també les

dades d'aquests informes sociolingüístics, si s'estan aplicant de forma efectiva i homogènia a tots els centres educatius.

El decret també preveu la continuïtat lingüística en serveis subcontractats, activitats extraescolars i menjadors, que també n'ha fet referència. Ens agradaria, si em pot fer una mica més, no?, si em pot detallar-ho de com es farà aquesta aplicació, la formació dels equips, la garantia de l'ús del català en determinats també processos selectius.

I..., perquè, bé, pensem que defensar el català no pot consistir només a reaccionar acceptant resolucions judicials. També exigeix polítiques públiques sostingudes, planificació i exercici efectiu d'aquelles competències pròpies, que, a més a més, les tenim, per tant, les hem d'aplicar i les hem d'utilitzar.

I aquí és on creiem que el Departament de Política Lingüística hauria de ser més clar, més valent, més coherent. No n'hi ha prou amb defensar el decret als titulars si després els centres no reben aquestes orientacions clares que reclamem. O no n'hi ha prou amb denunciar la judicialització si l'Administració acaba actuant amb una prudència paralizzadora. I no n'hi ha prou amb apel·lar al consens social, que avui també ho ha fet, i nosaltres sempre també ho fem, però si després deixem sols els equips directius davant la complexitat del moment.

Per tant, sabem, patim, no?, aquesta situació d'emergència en molts àmbits del català. En l'ús social les dades són realment preocupants, especialment entre els joves, i hem d'aprofitar que l'escola continua sent aquest pal de paller, continua sent aquesta peça central per garantir-ne el coneixement i l'ús, i tenim l'eina per fer-ho: el model d'escola catalana.

I, per tant, que la Conselleria Política Lingüística exerceixi totes les eines polítiques, administratives i normatives disponibles, acabo, president, per fer-lo efectiu. Un any després de la signatura del pacte nacional per la llengua, cal agilitzar-ne el seu desplegament.

L'horitzó nou, no?, que inclou també desplegament de mesures que preveia el decret, i li demanem, això sí, que governi amb determinació per garantir que el català sigui la llengua vehicular com a llengua pròpia de Catalunya, que apliqui el decret, perquè és vigent i és la mesura per protegir el català a l'escola.

Gràcies, president.

El president

Gràcies, diputada. És el torn del Partit Popular, i té la paraula al diputat Cristian Escribano.

Cristian Escribano Ramírez

Gràcies, president. Conseller, bon dia. Jo vull començar dient un parell de frases. La primera és que respecte a la resolució del tribunal, dir que s'ha d'acatar i respectar totes les sentències judicials.

La sentència del tribunal no és un atac al català perquè Catalunya es construeix amb totes les veus, i la defensa del català no passa per anar contra el castellà ni per incomplir sentències judicials.

Suposo, conseller, que vostè està d'acord amb aquestes afirmacions, perquè són les afirmacions del cap del seu Govern, del president Salvador Illa. El problema és que jo crec que ara no està d'acord ni vostè ni cap dels representants del grup socialista, perquè, al final, el Govern del qual vostè forma part, el Govern de Salvador Illa, el Govern del Partit Socialista no defensa ni decrets, ni sentències, ni està en contra ni està a favor.

Depèn. Depèn del dia, depèn de l'any, depèn de si governa, depèn de si no governa, perquè l'únic que defensa el seu govern al final és la permanència al poder. I escoltant-lo, sembla que el problema, ara també per al PSC, sigui la justícia, que el problema és el TSJ ara, quan abans ho era un altre tribunal, que el problema sigui que hi ha tribunals que recorden que a Catalunya hi ha dues llengües oficials.

Però no. El problema real és que fa massa anys que alguns han convertit la llengua en una eina política identitària i de confrontació. En aquest rol també s'hi ha convertit el PSC ara mateix.

I des del Partit Popular, amb la interpel·lació que li vam fer fa poc, li van deixar clar un altre cop més que nosaltres defensem el català. I ho hem de dir clar perquè vostès i alguns grups intentaran avui fer caricatures, però defensar el català és defensar el patrimoni de tots.

Defensar el català també és defensar aquells que ens sentim catalans i espanyols, també ho defensen els castellanoparlants i també els que no comparteixen un projecte nacionalista per a Catalunya. Però una cosa és protegir el català i l'altra, molt diferent, és utilitzar-lo per expulsar el castellà de les aules.

La sentència del TSJ no diu que el català desaparegui de l'escola. No ho diu. El que diu és que el model no pot ignorar el castellà com a llengua vehicular, i això, conseller, no és cap tipus de extravagància; és exactament el que diu la Constitució.

I sorprèn que el Govern actua com si això hagués caigut del cel, però fa anys que els tribunals ho adverteixen, fa anys que els tribunals qüestionen el model construït des de la idea que el català ha de ser l'única llengua vehicular. I el TSJ diu que el decret genera desequilibri, i diu que no garanteix una presència raonable del castellà a les aules, i també recorda que la normalitat d'una llengua no pot implicar la primacia sobre una altra.

I aquí és on el seu Govern continua cometent un error profund, perquè vostès plantegen aquest debat com si defensar la presència del castellà fos atacar el català, i això no és real, conseller, perquè Catalunya és bilingüe, i els alumnes viuen una realitat bilingüe, i l'escola no pot ser aliena a aquesta realitat.

Nosaltres no defensem en cap cas eliminar el català del sistema. El que defensem és una escola on cap alumne vegi vulnerats els seus drets lingüístics. I també una altra cosa, el problema educatiu de Catalunya no és, en cap cas, que hi hagi una assignatura més de castellà.

El problema és que tenim els pitjors resultats educatius de les últimes dècades, i això també es trasllada a l'ensenyament en català. Una pèrdua alarmant, també d'autoritat a les aules, docents cremats i un sistema que cau en informes internacionals.

Però vostès tornen sempre al mateix refugi, a la llengua. I aquí és on hi ha una contradicció enorme. Ens diuen que el model és un èxit absolut, però, al mateix temps, necessiten blindar-lo constantment amb decrets, amb lleis, i ara en contra de sentències judicials. Si tan sòlid és socialment i pedagògicament, per què aquesta obsessió permanent d'imposar-lo jurídicament?

Perquè després tenim l'altra realitat, que és la realitat al carrer i la realitat a les aules, i és que només el vint-i-nou per cent dels adolescents a Catalunya identifica el català com el seu idioma propi d'ús normal.

I vostè no ha fet referència a això, a la realitat. Ha parlat del que ha vingut passant els últims anys, però no ens ha parlat de l'estat ara del català, sobretot del català entre els joves. I, des del PP, li diem que això es resol d'una forma molt simple, i és defensant un model trilingüe.

I estic segur que vostè ja fa el somriure, i ara començarà a parlar d'altres comunitats autònomes. I espero que vostè, quan acabi de ser conseller de Política Lingüística de la Generalitat, es presenti a la Comunitat Valenciana o a Galícia, que sé que li encanta. Llavors, suposo que acabarà la seva trajectòria política per allà. Però passa per tenir eines, passa per tenir competències i passa per tenir oportunitats.

I també defensem nosaltres una cosa molt important, i és la convivència, perquè durant molts anys, a Catalunya, havia aconseguit que la llengua no trenqués la societat, però alguns han decidit convertir-la en una frontera política.

I això, li he de reconèixer, casa molt bé amb vostè, i casa perquè vostè ha reconegut obertament que és independentista, i fins aquí cap problema. Cadascú dels que estem aquí i els que estem fora tenen tot el seu dret a escollir la seva línia ideològica, però amb qui no casava fins fa gaire poc era amb el Partit Socialista.

El Partit Socialista ara ja ha comprat totes les tesis de l'independentisme i d'aquell Salvador Illa que parlava de respectar sentències judicials, d'un bilingüisme conciliador, ja no en queda absolutament res, perquè, com deia, el Partit Socialista de principis no en té.

Nosaltres no canviem d'opinió segons ens convingui, i per això no participarem d'aquest victimisme permanent, però de zero solucions contundents, ni del discurs segons el qual una resolució judicial és una agressió cap a Catalunya.

Els tribunals no han prohibit el català. El que han dit és que el castellà també ha de tenir

Fitxer 18CPL5

presència vehicular a Catalunya, i, en qualsevol democràcia madura, les sentències s'acaten, no es converteixen en una campanya política.

Protegir el català sí, evidentment, sí, conseller. Ja li va dir el nostre portaveu fa unes setmanes, però protegir-lo no pot significar negar drets ni ignorar la realitat bilingüe de Catalunya ni convertir l'escola en una eina de construcció ideològica.

L'escola ha de servir per unir, per educar i per preparar els alumnes per al futur, i vostè ho ha dit que entenia que tots estem aquí per millorar el futur dels nostres alumnes.

Doncs crec que el seu Govern no ho està fent, i per això el seu Govern ha de deixar d'alimentar conflictes identitaris permanents i centrar-se en millorar uns resultats en tots els àmbits, perquè si milloren l'educació, i ara, a les vagues, els hi estan dient que el seu Govern no està per millorar l'educació, també milloraran l'ús del català entre els joves adolescents, i, en general, per a tota la societat.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Alguns diputats m'heu fet arribar la incomoditat per la temperatura de la sala. Sapiguen que hem aturat l'aire condicionat i que ens recuperarem. Ara és el torn del Grup Parlamentari de VOX, i té la paraula, per un temps màxim de set minuts, el diputat Manuel Jesús Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies, senyor Vila, per la seva exposició. Tengo que decirle, señor Vila, que, tras su exposición propagandística, da la sensación de que usted vive en una ensoñación permanente, en una realidad paralela, y además que está encantado de conocerse a sí mismo.

Ha hecho una interpretación retorciendo las leyes y las sentencias que no le gustan, creyéndose así por encima de la ley, como si fuera un ciudadano de primera categoría.

Por eso motivo, tengo que recordarle que el Tribunal Superior de Justicia de Catalunya ha acordado la ejecución provisional de la sentencia del mismo Tribunal Superior de Justicia de Catalunya, de fecha 8 de septiembre de 2025, que anuló parcialmente el Decreto 91/2024, regulador del régimen lingüístico del sistema educativo catalán.

Tengo que recordarlo, porque la interpretación que ha hecho usted es un tanto curiosa. Es decir, que mientras el Tribunal Supremo resuelve los recursos de casación interpuestos, los catorce anulados total o parcialmente del decreto quedan sin aplicación, inmediatamente, incluidos aquellos que imponían el catalán como única lengua vehicular y estructuraban los proyectos lingüísticos de los centros sobre esa exclusividad.

El auto del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya confirma que el núcleo del modelo lingüístico vigente, basado en la exclusión del castellano como lengua de enseñanza, porque no se considera vehicular, carece actualmente de cobertura legal.

Los artículos anulados son, precisamente, los que imponían el catalán como única lengua vehicular obligatoria en el sistema educativo catalán, incluida, eso sí, también la acogida de los alumnos procedentes del extranjero o de otras zonas de España, y configuraban los proyectos lingüísticos de centro en clave monolingüe. Este modelo suponía, en la práctica, la relegación del castellano a un papel residual.

Tanto el Tribunal Constitucional como el Tribunal Supremo han venido confirmando reiteradamente la doctrina del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya, según la cual este modelo vulnera los artículos 3, 14 y 27 de la Constitución Española, al ser contrario a la cooficialidad lingüística y al principio de no discriminación por razón de lengua en el sistema educativo.

En consecuencia, las circunstancias jurídicas, por mucho que usted nos quiera vender otra película, han cambiado de forma substancial, y ya no existe amparo normativo alguno que permita sostener un modelo educativo monolingüe en catalán.

Los centros educativos deben adaptar su funcionamiento al principio de cooficialidad lingüística, lo que implica que el castellano no puede ser excluido como lengua de aprendizaje ni de uso en los centros educativos.

La ejecución provisional afecta directamente a los proyectos lingüísticos de los centros, que se basaban en los preceptos ahora anulados. Por ello, dichos proyectos deben ser revisados y adaptados, incorporando el castellano como lengua vehicular, eliminando cualquier cláusula de exclusividad del catalán y garantizando el respeto a los derechos lingüísticos, tanto de los alumnos como del profesorado.

En este contexto, tras la ejecución provisional de la sentencia, no puede sancionar ni a profesores ni alumnos por utilizar el castellano en el ámbito educativo, cosa que pasa en la actualidad.

Cualquier intento de hacerlo carecería de base legal al apoyarse en normas que han sido anuladas por el tribunal. La obligación del Departament d'Educació es cumplir de forma inmediata la ejecución provisional de la sentencia, y, en consecuencia, dictar instrucciones claras a los centros educativos, evitando cualquier actuación contraria a los derechos lingüísticos de la comunidad educativa.

La resolución del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya marca un antes y un después en el sistema educativo catalán. La escuela debe dejar de ser un instrumento de imposición lingüística y volver a su función esencial: garantizar una educación de calidad respetuosa con los derechos de todos los alumnos que tanto necesitamos, a tenor de los nefastos resultados de las pruebas externas, las últimas de PISA, PIRLS y TIMSS, que indican, que atestiguan que el modelo *d'escola catalana* es un absoluto despropósito, puesto que la peor caída en ciencias, matemáticas y en comprensión lectora se ha producido en Cataluña de toda España.

En conclusión, señor Vila. Dé ejemplo desde su responsabilidad de representante del Govern de la Generalitat, y cumpla todas las leyes y las sentencias judiciales. Es que esto es muy sencillo. También las que no le gusten. ¿Qué le vamos a hacer? Y, si no, pues intente cambiarlas, pero por el conducto reglamentario.

Y, finalmente, ejerza sus funciones de *conseller* de Política Lingüística, que no son otras que las de gestionar las lenguas que se usan en Cataluña, y que se haga atendiendo a la realidad sociolingüística que, le recuerdo es la siguiente.

Los catalanes tienen dos lenguas oficiales mayoritarias, oficiales y maternas, siendo el castellano el idioma materno de más de la mitad de los catalanes. Por lo tanto, usted debe garantizar proporcionalmente los derechos lingüísticos de los catalanes

en todas las esferas de la sociedad y desechar la imposición del monolingüismo en catalán.

Es que es una cuestión de estar de cara a la realidad. Es una cuestión de realidad sociolingüística, cultural e histórica. Es una cuestión, en definitiva, de libertad, mal que le pese alguno.

Muchas gracias.

El president

Gràcies, diputat. Ara és el torn del Grup Parlamentari dels Comuns, i té la paraula la diputada Susanna Segovia, per un temps màxim de set minuts.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, president. Conseller, gràcies també per la presentació. Jo crec que és necessària i interessant aquesta revisió de l'on venim per saber, d'alguna manera, com hem arribat també a l'on estem. És a dir, és evident que el retrocés de l'ús social i l'ús al sistema educatiu.

Jo crec que les mateixes dades de les enquestes fetes pel departament ho posen sobre la taula, però crec que pot ser interessant entendre que potser mai havia estat tan consolidat com a vegades tenim a l'imaginari, i crec que, com a mínim, les persones que segurament hem estudiat en entorns on el català no era la llengua majoritària, érem conscients d'aquesta realitat.

Jo sempre he fet la broma que quan jo vaig fer, en aquella època, el BUP i el COU, fins i tot les classes de català es feien en castellà pràcticament, perquè, realment, l'ús del català, més enllà d'alguns professors i professores, era realment escàs. De fet, jo vaig començar a aprendre el català i a utilitzar el català quan vaig entrar a la universitat.

Crec que sí que és important saber on estem. Això no comporta negar l'esforç que s'ha fet i l'esforç important que s'ha fet quan, des del Govern, s'ha apostat durant molts anys, dècades, perquè el català sigui la llengua vehicular.

I això és el que ha permès que moltes de les persones que, com jo, no vivíem i no veníem, no proveníem d'un entorn catalanoparlant, poguessin aprendre aquest

català, i hagin acabat sent persones absolutament fluents en les dues llengües, en el català i en el castellà, que és una realitat que també existeix a Catalunya, i que per molt que alguns intentin denunciar una vegada i una altra que això suposa una vulneració de l'ús del castellà i dels drets lingüístics de les persones castellanoparlants, no és així.

Tothom que vol i pot parlar en català vol i pot parlar en castellà sempre quan vulgui. Això és una realitat que també la trobem només que passegem una mica pel carrer, visitem centres educatius o ens quedem al costat de la reixa d'un centre educatiu, com va fer el Jordi Évole en un programa amb l'alcalde de Castelldefels, on l'alcalde de Castelldefels, diputat del Partit Popular ara, denunciava que als instituts i a les escoles es perseguia el castellà, i quan callaven i la càmera captava els sons del pati, tot el que es cridava era en castellà. Llavors, persecució tampoc no gaire, per dir-ho d'alguna manera.

Però això no treu que ens hàgim de preparar per, doncs, aquestes dificultats que ara està havent-hi per aquest ús social i aquesta extensió de l'ús social, no només en l'àmbit educatiu, sinó també més enllà, i que també ens preparem per a aquesta ofensiva judicial.

Jo crec que negar que hi ha una ofensiva judicial tampoc ajuda. És evident que s'està intentant, des del poder judicial i des de l'àmbit judicial, fer la política que alguns grups no tenen les majories necessàries per fer-la des de les institucions que governen Catalunya, i s'està utilitzant el sistema judicial per intentar condicionar l'ús de la llengua al sistema educatiu català.

Que això estigui passant no eximeix el Govern de la responsabilitat d'estar preparat davant d'aquest atac judicial, i crec que la pregunta, conseller, i he pogut parlar en diverses reunions, és com s'està preparant el seu departament per a una possible resposta al Constitucional.

Ja ens ha explicat què ha passat amb la interlocutòria, ja ens ha dit tots els recursos que s'han posat. Els felicitem, creiem que és el que s'havia de fer, però el que no pot ser és que el Govern estigui esperant amb els braços creuats a que hi hagi la sentència del Constitucional, suposant i donant per fet que serà favorable, diguem-ne, tant a la llei com al decret.

Així que la pregunta és clara, és com s'estan preparant?, què tenen pensat?, què estan fent?, han plantejat escenaris?, què passaria en un escenari on la llei segueix endavant, però el decret no?, què passaria en un escenari on tots dos siguin avalats?, què passaria en un escenari on cap dels dos siguin avalats?

Crec que la feina, en el seu cas, del seu departament i del Govern és anticipar aquests escenaris i blindar i protegir tot el possible davant un possible pitjor escenari que tampoc tindriem. L'hauríem de descartar completament.

Respecte al model lingüístic educatiu, crec que moltes de les qüestions que s'han posat sobre la taula ja les hem anat parlant moltes vegades també. Nosaltres considerem que defensar el català ho hauríem de poder fer sense fer que el català sigui rebut amb rebuig, i crec que, a vegades, correm un cert risc que la defensa del català el que provoqui sigui rebuig cap al català, i això em sembla que és una qüestió que també ens hauríem de plantejar tots plegats com ho plantegem.

Però és que és evident que el sistema tampoc està preparat per garantir que hi ha aquest ensenyament en català que estem dient que s'ha de fer. Ens preocupem pel vint-i-cinc per cent, però tenim un problema greu en el setanta-cinc per cent, i és que moltes d'aquestes classes, molts dels docents, molts dels estudiants, tampoc en aquest setanta-cinc per cent es fa la classe en català, es fan els deures en català, es fan els treballs en català, es fan les exposicions en classe en català.

Moltes vegades són els mateixos docents que comencen en català, canvien al castellà. Per tant, les mesures..., vostè ha anunciat algunes de les que estan al pacte nacional per la llengua, però creiem que calen mesures que siguin una mica més dirigides, més clares, tenir un diagnòstic més acurat de centres, no?, de què està passant als centres, de què està passant a determinades classes.

Estan arribant professors i professores d'altres llocs que no tenen el català com a llengua habitual. Això fa que sigui molt difícil per ells mateixos poder fer aquestes classes en català.

Vostè comentava el màster d'Ensenyament per ser docent, no?, a Catalunya de secundària. Les places públiques no són suficients a les universitats catalanes. Hi ha moltíssima gent que s'està anant a fer aquest màster a universitats privades,

moltes d'elles online, fora de Catalunya, senzillament perquè la Generalitat i el sistema català no està oferint totes les places necessàries.

Què pensen fer amb això? Perquè si, al final,

una persona que vol fer docència en català aquí a Catalunya ha d'acabar fent el màster de professorat fora de Catalunya, perquè aquí no hi ha prou places, difícilment aprendrà a com ensenyar en català.

Però és que fins i tot passa amb el màster per ser professor de català o professora de català, que no hi ha prou places. Hi ha molta gent que acaba fent el de ser professor o professora de castellà fora de Catalunya perquè no hi ha prou places aquí.

I breu comentari. Al final, i ja acabo, president, respecte a les fronteres. Fer frontera política i fer de la llengua una frontera és el que han fet amb l'acord del Partit Popular i VOX a l'Aragó, negant l'existència del català, prohibint l'ús del català, eliminant l'Institut del Català a l'Aragó i negant que existeixin ni tant sols persones que parlen el català. Això és fer una frontera lingüística.

Si tan segurs estan de que el fet de que es parli una llengua s'ha de poder parlar amb les dues llengües i tenir tots els drets, per què a l'Aragó vostès estan en contra de les persones que parlen el català, i que volen parlar el català, i que volen defensar el català, i que volen que s'estudii el català i que volen que es fomenti el català? Si totes dues llengües s'han de poder parlar amb igualtat de drets, per què a l'Aragó el català no té aquests drets?

El president

Gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari de la CUP, i té la paraula la diputada Maria Pilar Castillejo Medina.

Maria Pilar Castillejo Medina

Gràcies, president, i gràcies, conseller, per la seva compareixença. A parer de la CUP, la realitat del català al sistema educatiu, on jo crec que cal recordar que la immersió compta amb un amplíssim suport de la nostra societat, com demostren tots

els estudis demoscòpics, més enllà del que alguns partits voldrien, aquesta realitat, deia, està travessada

Fitxer 18CPL6

per dos vectors que la determinen i la condicionen enormement. En primer lloc, i és el tema sobre el que havíem demanat la compareixença, que esperem que amb aquesta segona part, amb la seva resposta, doncs, ens dediqui el temps que crec que el tema es mereix.

En primer lloc, aquesta ofensiva de l'espanyolisme, amb una clara, amb una sostinguda agenda política contra la nostra llengua i contra el model educatiu, amb els tribunals de justícia com una eina necessària per poder fer aquesta ofensiva.

És cert que l'últim episodi del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, amb aquesta interlocutòria sobre el Decret 91/24, no va tenir cap incidència, però nosaltres creiem que és simptomàtic d'aquesta ofensiva espanyolista contra la llengua, i també ens recorda que disposem d'un marc normatiu que va intentar dificultar aquesta aplicació generalitzada i automàtica del vint-i-cinc per cent del castellà a les aules, però que ni va tancar el conflicte judicial ni va impedir litigis posteriors.

És més, hi ha sentències posteriors a la llei on el tribunal afirma que la 8/22 permet l'aplicació del vint-i-cinc per cent, i, a més a més, cal sempre recordar aquesta espasa de Dàmocles del Tribunal Constitucional sobre el Decret llei 6/22 i sobre la llei.

I el segon vector, que és el que també s'ha parlat abastament en aquesta compareixença, és aquest que ve donat per dècades de governs de decidir en política lingüística que han permès, sense fer absolutament res, el retrocés de l'ús del català a les nostres aules. Però no només als passadissos, als patis, als menjadors, sinó, jo crec que el més preocupant, a dins de les aules, en la interacció entre els alumnes, en la interacció amb el professorat.

Vostè ho ha explicat molt bé, però és que la realitat és aquesta. Avui dia es manté. I, per tant, és evident que calen més accions i més valentes. I és en aquest marc

que la CUP li volem fer diverses preguntes sobre aquest segon vector. La CUP vam presentar un pla de xoc pel català a l'escola amb un decàleg de mesures molt concretes, executables, que servien per reforçar la llengua a l'aula.

Moltes d'aquestes es van aprovar el juliol passat en un ple del Parlament. Reforç de la inspecció educativa; protocols d'acollida lingüística per a docents; formació immersiva; seguiment dels projectes lingüístics; bústia confidencial de queixes lingüístiques; reforç del català al lleure i a les extraescolars; clàusules lingüístiques per a empreses subcontractades.

Em sabria dir quines d'aquestes mesures s'estan desplegant en aquest curs? Quin pressupost i amb quins resultats? I si no s'han desplegat, què és el que pensa fer el Govern perquè aquests projectes lingüístics deixin de ser paper mullat, com sembla que ara mateix hi són?

I sobre l'ofensiva judicial, si el Govern defensa que el nou marc legal ha blindat el català, com és que avui encara hi ha centres amb sentències del vint-i-cinc per cent vigents, litigis oberts, equip directiu sotmesos a pressió judicial i mediàtica?

Com pensa evitar el Govern que s'estenguin nous requeriments judicials individuals contra centres? Quines instruccions els han traslladat? Com pensa protegir el departament els equips directius davant aquestes noves ingerències judicials contra els projectes lingüístics dels centres?

O deixa la defensa del model lingüístic en mans dels centres i dels equips directius o, preguntem, assumirà d'una vegada una defensa política i jurídica centralitzada, activa i sostinguda?

També, a proposta de la CUP, el juliol passat, aquest Parlament va declarar la voluntat d'explorar iniciatives legislatives amb l'objectiu de protegir els centres educatius davant les sentències del vint-i-cinc per cent, reforçant el marc jurídic que blindi la competència plena en català i el seu ús com a llengua vehicular, he llegit literalment.

Nosaltres ho hem intentat de manera insistent, de manera pública, de la mà dels sindicats, de la mà d'entitats, però el PSC fins i tot ha impedit el debat parlamentari

d'aquesta iniciativa. Què ha de passar perquè el Govern canviï de posició i en puguem parlar?

També li preguntem quina estratègia jurídica i política té preparada el Govern si el Tribunal Constitucional acaba interpretant que l'ús curricular del castellà implica també la vehicularitat efectiva i exigible judicialment d'aquesta llengua?

Perquè si el mateix Tribunal Superior de Justícia de Catalunya està tombant parcialment decrets i reinterpretant les lleis catalanes per a reforçar aquesta vehicularitat del castellà, davant d'això, quin és el pla del Govern, més enllà de recórrer les sentències mentre el català, ja ho veiem, continua reculant a les aules?

I per últim, conseller, jo poso la tireta abans que la ferida. Jo no dubto de la seva bona voluntat i de les explicacions que ens donarà ara, però també m'agradaria preguntar-li quin és el poder real que creu que té la Conselleria de Política Lingüística per condicionar l'acció del conjunt del Govern.

Perquè tenim al davant un Govern on la defensa de la llengua no està marcant de manera transversal l'acció política ni les prioritats d'aquest país. Si la Conselleria de Política Lingüística no té capacitat real per condicionar l'acció del conjunt del Govern, i, especialment, en aquest cas, del Departament d'Educació, el català continuarà reculant també dintre de l'escola.

I per això li preguntem de quina manera concretarà totes aquestes accions, perquè el temps nosaltres el que creiem és que està jugant en contra de l'ús del català a les nostres aules, i no fer res o fer-ho quan ja estem fora de temps també és una decisió política.

El president

Gràcies, diputada. Ara seria el torn del Grup Mixt, i, precisament, la diputada Soberana m'ha fet arribar un correu en el qual em demana que excusi la seva presència. En absència del Grup Mixt, té la paraula el Grup Parlamentari del PSC. I, en el seu nom, parlarà la diputada Imma Ferret per un màxim de set minuts.

Imma Ferret Raventós

Moltes gràcies, president. Molt bon dia a tothom. Agraïm, conseller, que hagi vingut avui a comparèixer en aquesta comissió amb la voluntat de donar compte, davant

dels grups parlamentaris, sobre la situació en què es troba el model lingüístic educatiu de Catalunya.

Un debat que avui es produeix i que, des del nostre grup parlamentari, Socialistes i Units per Avançar, volem destacar que és cabdal que es realitzi. perquè per la importància d'abordar aquest tema des del rigor, amb serenor, sense sorolls i, sobretot, amb una mirada de país.

Perquè parlar del model lingüístic en educació no ha de ser com a reacció davant cada polèmica que es pugui generar quan es dicta una resolució judicial, sinó que cal que es faci amb profunditat i des del consens.

Perquè aquest model educatiu de conjunció lingüística va néixer des d'un consens històric i de compromís de forces polítiques i socials molt diverses, perquè és un model basat en la cohesió social, l'equitat i la no segregació per llengua, i, fins ara, havia funcionat.

L'escola ha estat i continua sent un espai clau per al futur del català, i per garantir l'accés universal, el coneixement de la llengua pròpia del país entre tot l'alumnat, independentment de la seva llengua d'origen.

L'escola és un espai compartit on l'objectiu no és només l'aprenentatge formal, sinó que el català sigui també una eina de socialització entre iguals, perquè, per a molts alumnes, l'escola és l'únic espai on es poden adquirir i practicar el català de manera sostinguda i significativa. Cal, doncs, preservar i actualitzar, si cal, aquest consens i no erosionar-lo.

El model es troba sotmès des de fa dècades, com bé ens ha explicat, a successives campanyes de descrèdit que busquen socavar la seva reputació. Aquests embats han tingut com a conseqüència una indesitjable judicialització de les dinàmiques escolars que posa pressió sobre el funcionament del model lingüístic educatiu.

En aquest context, cal actuar de manera decidida per reforçar i actualitzar el model lingüístic educatiu català i els programes d'immersió lingüística, desplegant les normatives que convinguin per fer-lo efectiu, dotar-lo dels recursos necessaris per fer-lo viable.

Perquè hem de recordar que també el pacte nacional per la llengua recull aquestes premisses, i que, precisament, tot just avui fa un any que es va signar. I, per tant, doncs, s'han posat ja en marxa les mesures que se'n recullen i que esperem que ben aviat se'n pugui fer un balanç del que s'ha fet fins ara.

Perquè la política lingüística educativa s'ha de decidir des d'aquest consens, des de consensos, amb la implicació dels actors educatius, i determinar-la, sobretot, en base a criteris sociolingüístics i pedagògics.

En aquest sentit, des del nostre punt de vista, el Govern actua amb responsabilitat institucional i amb totes les eines jurídiques al seu abast per protegir el model, però sobretot treballa per millorar-lo.

Per això ens reafirmem en que el debat educatiu ha de ser, sobretot, un model de país, un debat de país, i perquè és un repte de país, cal la implicació de tots els actors, i no només de l'Administració.

Cal, doncs, evitar la polarització i la instrumentalització de l'escola. i apostar pel diàleg i aquest consens. I, sobretot, cal la confiança en la capacitat del país per adaptar-se als canvis, sense renunciar als principis, des de la col·laboració entre institucions, agents educatius i societat civil.

Perquè, conseller, vostè ha fet avui una anàlisi detallada de com ha canviat les condicions socials, demogràfiques, tecnològiques i pedagògiques respecte dels anys en què es va desplegar el model d'immersió lingüística.

En el context actual, i partint de la idea, com dèiem, que el model d'immersió ha estat històricament una eina de cohesió i d'igualtat d'oportunitats que ha permès una gran extensió del coneixement de la llengua, li volíem demanar com creu que s'ha d'adaptar i actualitzar aquest model perquè continuï garantint que tot l'alumnat acabi l'etapa educativa amb una competència plena en català, sense renunciar als principis que han fet de l'escola catalana un model de consens i cohesió social.

Perquè, des del nostre grup parlamentari, m'agradaria dir que tenim principis, malgrat avui hem escoltat per part del Grup Popular que no és així, i que jo els emplaço a que revisin els seus principis quan apliquen, doncs, aquests criteris

lingüístics en comunitats autònomes, com abans dèiem també amb el català a la Franja d'Aragó.

I per acabar, només dir que al nostre grup parlamentari mantenim el compromís amb la defensa i millora del model de conjunció lingüística per continuar fent de l'escola un espai de cohesió, d'oportunitats i de país compartit.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Ara serà el torn de la rèplica del conseller. Dir-vos que avui estem aprenent, eh?, com funciona la refrigeració d'aquest Parlament. Resulta que a mitjans d'abril desconnecten el sistema i en connecten un altre que el que fa és recuperar l'aire de l'exterior, filtrar-lo i entrar-lo aquí. Per tant, no és l'aire condicionat el que estem rebent, sinó què és l'aire filtrat, però que quan hi ha una baixada de les temperatures, com ha passat avui, fa que la sala estigui a la temperatura que estigui. Per tant, estem així. No és que no hagin apagat l'aire, és que estem així, i, a més a més, no hi ha manera de fer-ho diferent. Jo només ho transmeto, no ho justifico, eh? Només ho transmeto.

Exacte, estem en el mode sistema d'estiu. En fi.

Conseller, per un temps màxim de quinze minuts, podeu replicar a les diferents qüestions que us han plantejat els grups.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

En primer lloc, gràcies a tots els grups per les seves aportacions i les consideracions. Aniré responnent alguns temes de forma transversal i alguns altres temes de forma més directa a cadascun dels grups.

Hi ha un tema central aquí, que és de quina manera el Govern s'està preparant per tal [#12:20]d'eventuar sentències més o menys negatives. És evident que el Govern s'està preparant de formes diverses, entre d'altres amb el reforç de les capacitats de personal especialitzat jurídicament.

Durant molt de temps no havíem tingut a la Generalitat gent especialitzada en dret lingüístic, i una de les coses que està fent la conselleria és, precisament, dotar el

conjunt del Govern de personal especialitzat en aquesta àrea. Aquest personal és òbviament necessari, perquè el dret lingüístic ha arribat a un extrem d'especialització que no pot resoldre's de qualsevol manera.

Això ha fet, per exemple, que els diferents recursos de cassació i de reposició s'hagin pogut fer de forma coordinada entre, doncs, Presidència, Educació i Política Lingüística.

I aquesta és una feina que es fa de forma gradual. Som un departament encara en desplegament, en construcció. Esperem poder continuar creixent i poder continuar reforçant aquesta massa grisa que ens permetrà respondre als diferents escenaris.

D'escenaris n'hi ha diversos, evidentment, però estaran d'acord amb mi que qualsevol escenari possible depèn de la literalitat de la sentència que hi pugui haver. Per tant, no podem dir: «Escenari A, B, C i D» fins que no tinguem una sentència al davant.

Dit això, repeteixo el full de ruta. El full de ruta és un cop tenim la literalitat i els coneixements que hem pogut acumular, plantejar quines haurien de ser les eventuais reformes que es produeixin en el model.

Passo a altres qüestions. La qüestió del C2, que ha planat en diverses intervencions. Jo voldria corregir, diputada Renedo, l'oferta de cursos de C2 ha crescut, ha crescut, i ho he explicat diverses vegades, en primer lloc, perquè el Departament d'Educació ha fet una oferta de cursos; en segon lloc, perquè n'ha fet el consorci, i en tercer lloc, perquè..., perdoni, no només ha crescut, sinó que de forma sistemàtica n'han estat apareixent, impulsats des de política lingüística, per exemple, amb el Col·legi de Llicenciats i Doctors, amb sindicats i amb entitats com Rosa Sensat.

Per tant, si em diu quins són els que han desaparegut, mirarem, en tot cas, si és que aquests s'han compensat per una altra banda. Però, en principi, l'oferta global que tenim comptabilitzada ha crescut.

Fitxer 18CPL7

I, pel que fa al pla d'aplicació del requisit del C2, s'està treballant en quina manera podem aconseguir que aquesta aplicació es pugui compassar amb les necessitats

de creixement del departament, però l'objectiu final és que tot el professorat de Catalunya tingui el nivell de C2, que al capdavant és un bon batxillerat. És el nivell d'un bon batxillerat. I, per tant, ho hem de fer de forma compassada perquè, com que durant molts anys no s'havia demanat aquest nivell, doncs no es pot demanar de forma sobtada.

Ara bé, jo li recordo que els últims tres anys hem acreditat més de trenta mil persones de nivell C2, bàsicament docents. Els hem acreditat; hem fet els cursos i els hem acreditat. I és un esforç inèdit –i ho direm d'aquesta manera– en la història de la política lingüística de la Generalitat.

Si, com dèiem, en el tema de les sentències, si les sentències que puguin venir tenen determinada orientació, respondrem en aquell sentit, sinó ho farem en un altre. La base certa és que volem continuar treballant perquè aquest model educatiu que té el català com a centre de gravetat lingüístic i que volem que generi el domini de les dues llengües i volem que generi la incorporació de les persones que no són parlants habituals del català, els parlants familiars, que també s'incorporin a l'ús del català, és evident que demana no només una estratègia jurídica, sinó sobretot una transformació en el que són les pràctiques docents.

Pel que fa al desplegament del decret. Hi ha alguns aspectes en què ja s'ha començat a treballar, com per exemple aquest del requisit del C2. Inspecció ha assumit ja dins del seu pla anual, per primera vegada també a la història, la dimensió lingüística. Això no s'havia fet, que a mi em consti. I s'està treballant també amb les clàusules lingüístiques. El tema de les clàusules lingüístiques és, en el fons, un problema de com aconseguir que unes clàusules que s'imposen a nivell de departament, que després passa a nivell d'ajuntaments, que després arriben fins a les AFAs a l'hora de fer la contractació, com es fa el seguiment d'aquestes clàusules.

Tot això és evident, diputada Aragonès, que demana recursos, perquè l'aplicació d'aquest decret i l'aplicació del conjunt de la nostra política lingüística, que aspira a tenir un model de qualitat, demana uns recursos; uns recursos que s'han de treure d'algun lloc i, per tant, hem de ser capaços de posar-los al damunt de la taula. Esperem que, en aquest sentit, que això sigui possible pròximament.

Senyor Cristian Escribano. He pres algunes notes de la seva intervenció que m'han semblat, unes quantes d'elles, prou assenyades. Jo capgiraria algun element. Diria, miri, la política lingüística de Catalunya no va en contra de cap llengua, sinó a favor de les competències lingüístiques del conjunt dels ciutadans del país, i per això posa un èmfasi específic en aquells que venen d'entorns monolingües, que, com sap perfectament, són entorns castellanoparlants. I, com deia vostè, durant molts anys la llengua no era un problema, però n'hi ha hagut alguns que a partir d'un moment determinat van decidir convertir-lo en problema, convertir-lo en frontera, convertir la llengua en un element de confrontació.

L'obsessió del seu partit per imposar el castellà a tot arreu on actua, a tot arreu on arriben al poder... Ho han intentat, i efectivament, m'agrada la política lingüística comparada, ho han intentat a tot arreu on tenen responsabilitats. Per tant, la seva obsessió, que, a més a més, contrasta amb el que havien fet en altres moments, perquè, si m'ho permet, li reivindicaré a algú: Manuel Fraga va tenir una política lingüística molt més potent que la que s'ha seguit posteriorment en altres llocs. Dins de Galícia és un referent d'una política que hom emmarca. Comparat amb el que va venir després, doncs, estava bé.

Però l'obsessió que desplega el seu partit des de l'arribada de determinats col·lectius, amb l'arribada del senyor Aznar, aquest castellanocentrisme, aquesta vocació de fer que el castellà sigui sempre a tot arreu, com si les altres llengües molestessin, com si fessin nosa. De debò que..., bé, ja fa massa anys que han convertit, com deia vostè, la llengua en una eina de confrontació identitària. Això és exactament el que fan. Que, els que no compartim el seu model d'arraconament, de fragmentació, de trossejament i de liquidació del català, no: evidentment, no ho podem compartir.

En tot cas, a mi m'encanta que diguin que volen protegir el català i per tant jo els demanaria que em fessin arribar, l'altre dia li ho vaig demanar al diputat Juan Fernández. Li vaig demanar: digui'm quines mesures. Ara li ho diré més clarament, que agafi el pacte, miri a quines mesures creuen que podrien donar suport, i digui-m'ho.

I allà on tenen responsabilitats de govern a Catalunya, facin, si us plau, una demostració de compromís amb la llengua. I vaig posar-li un exemple concret, d'un lloc on necessitem uns locals que no siguin uns pisos per al consorci que es dedica a fer cursos de català, a Badalona. Si us plau, ajudi'ns a resoldre el problema.

Senyor Acosta, de manera molt ràpida. Jo crec que si hi ha algú que viu al marge de la realitat sociolingüística, és vostè. Perquè cada vegada que obre la boca i ens parla del monolingüisme català, de veritat és que riuen les pedres. Jo ja sé que no li ha agradat el que ha dit la interlocutòria. Ja sé que això de la suspensió passa a ser temporal i dir sobretot que una entitat no pot pretendre manipular els jutges per dictar la política que ha de fer el Govern, ja sé que no li ha agradat. Però, en tot cas, és una qüestió de llegir la sentència. I miri, ja li ho diré, jo crec que si hi ha algú en aquesta sala que viu en l'*ensonyació* permanent i encantat de conèixer-se a ell mateix, és vostè.

En tot cas, ja he comentat el reforç dels equips jurídics. Diputada Segovia, evidentment que hem de millorar en el diagnòstic. La creació de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Educatiu és una línia en aquest sentit. I, evidentment, hem d'entomar el repte del nombre de professors que arriben de fora. És limitat, però han de tenir al seu servei... Primera, haurien d'entrar tenint el nivell de català, que haurà de ser el C2. Per tant, hem de veure si està passant, això com s'ha de corregir.

I pel que fa a les propostes de la diputada Castillejo, deixi'm dir que jo crec no haver dit mai la paraula «blindar», perquè jo crec que si alguna cosa ens ha explicat, ens ha ensenyat la història dels últims anys és que és un verb que potser millor no fer-lo servir. Per tant, si l'he fet servir m'excuso, però crec que jo no l'he fet servir, el verb «blindar». És evident que juguem en un marc jurídic determinat. També és evident, crec jo, i l'última sentència del Tribunal Superior de Justícia ho ha fet palès, que no és ben bé cert que tot l'estament jurídic formi un sol bloc, sinó que hi ha diferències internes que són importants i que hem de saber navegar dins del marc de la realitat que tenim ara mateix per tal d'aconseguir un marc legal el màxim de favorable a l'ús de la llengua catalana.

Jo aquí sí que voldria recordar que hi ha hagut períodes de la història de la legislació catalana en què s'ha sabut jugar amb el marc legal de tal manera que s'han pogut

fer progressos molt importants en el que és el model d'escola catalana. Recordo en aquest sentit, la sentència del 94. Va ser una sentència globalment més positiva que negativa, la sentència del Tribunal Constitucional, i que va permetre desplegar tota una bateria de mesures que van permetre aquest creixement que hem vist.

Entenc que convé ser prou subtils i prou afinats en el desplegament normatiu per tal de facilitar la desjudicialització de la vida educativa. Perquè crec que sense aquesta desjudicialització difícilment podem arribar a l'objectiu d'aconseguir un model en què els mestres no estiguin tensionats, no tinguin por de dur a terme segons quines actuacions en favor de la llengua, perquè pensen que potser si..., independentment de si se senten o no se senten acomboiats pel Departament d'Educació o pel Govern, punt que ara mateix, amb la legislació que tenim, seria aquest el cas, serien acomboiats.

I, finalment, diputat Pedret, em demanava com ha de canviar el model. Jo li diré algunes grans línies que crec que hauria de seguir. Necessitem un model en què hi hagi més oralitat. O sigui, el conjunt del model del sistema educatiu demana més oralitat, i això entronca, a més a més, amb tota la revolució de la intel·ligència artificial. La intel·ligència artificial ha deixat descol·locats molts docents perquè coses que s'havien acostumat a fer, perquè tenien el seu sentit, ara, en aquest moment han deixat de tenir aquell sentit que tenien. Per tant, crec que hi ha d'haver molta més oralitat. Crec també que hem d'insistir més en l'aprenentatge precoç de les llengües, i en aquest cas és bàsicament del català, perquè és la llengua que té més dèficits d'aprenentatge precoç. En canvi, hem de replantejar quin és el moment d'aprenentatge, d'inici d'aprenentatge de l'anglès. Hem vist fa poc com van sortint informacions sobre quin és el rèdit real de fer la introducció de la segona de les llengües estrangeres en un moment determinat.

Crec que hem de ser capaços, a més a més, d'entrar a convertir els espais educatius en espais plens d'adquisició lingüística, i això implica fomentar l'ús entre els iguals. I en aquest sentit, crec que és fonamental invertir en recerca. Ens falta molta recerca perquè durant dècades la recerca sobre el model lingüístic educatiu a Catalunya ha estat molt feble, i com que ha estat molt feble en paguem les conseqüències, de no haver desenvolupat prou eines per ajudar els docents i per ajudar la gestió. En tot

cas, li poso un exemple. Aquest any estem celebrant el cinquantè aniversari de la Bressola, que és un model que té unes virtuts, com qualsevol model té les seves limitacions. És un model que ara mateix estem fent circular, per exemple, per les facultats d'educació del domini lingüístic, perquè creiem que se'n poden aprendre moltes coses. És un model en què treballant des de l'horizontalitat i treballant per projectes, s'aconsegueix la recuperació de l'ús de la llengua en entorns en què hi ha un ús al carrer ínfim.

Amb això què estic dient? Estic dient que hem de mirar, hem d'aprendre, hem d'estudiar, però el nostre objectiu ha de ser aconseguir uns centres educatius que aconseguixin que el conjunt de l'alumnat incorpori el coneixement i l'ús de la llengua com a parlants autònoms, com a parlants amb llibertat, que decideixin què és el que volen fer, però havent-se fet seva, també, la llengua catalana.

El president

Gràcies, conseller. Ja heu vist que no hem limitat el temps de resposta, perquè ens semblava que era interessant escoltar les explicacions, i farem el mateix amb els grups parlamentaris. Té la paraula la diputada Carme Renedo, del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, per un temps màxim de quatre minuts.

Carme Renedo i Puig

Intentaré ser breu. Moltes gràcies, president. Conseller: l'informo d'una notícia d'última hora: Òmnium Cultural ha fet roda de premsa per fer una mica de valoració del mapa i suspèn el pacte en el tema de l'escola. Li ho dic perquè és rabiosa actualitat. Quan se li demana què farà el Govern o que imaginin escenaris, vostè parla de «literalitat de la sentència». No estem parlant de quin recurs de cassació faran, tenint en compte la literalitat.

Fitxer 18CPL8

I, em perdonaran, faré un tema personal, d'una experiència viscuda, perquè m'hi ha fet pensar molt. Vaig viure a Israel dos anys i mig durant la guerra d'Iraq i recordo una reunió a l'ambaixada espanyola, quan ens miraven si ens havien de repatriar o no, i l'ambaixador espanyol –no posaré qualificatius– va dir que no es podia fer cap

mena de hipòtesi de què passaria, si començaria..., si Saddam Hussein atacaria, si atacarien els Estats Units, què passaria a Israel. No es podia saber. Per tant, no es podien fer hipòtesis. La frase era: «Son tantos *if* que no se pueden hacer hipótesis». Jo vaig sortir d'allà pensant en mans de qui estava.

L'endemà vaig anar a l'escola francesa i ens van reunir a l'ambaixador, perquè els meus fills anaven a l'escola francesa, i l'ambaixador va dir: «Tenim quatre escenaris possibles. En l'escenari A passa això, en l'escenari B..., i en vista de cada escenari, hi havia una actuació de l'Estat francès amb relació als nens de l'escola, al funcionament de l'escola i els francesos que estaven a l'ambaixada. La conclusió va ser que si tenia algun problema seriós, jo me n'aniria a l'ambaixada francesa i no me n'aniria a l'ambaixada espanyola. Espero del meu Govern que no miri literalitat de normes, sinó que em digui políticament què farà en els diferents escenaris que poden passar.

Un altre tema que hem parlat era del nivell C2. Jo parlava en global de la formació dels docents. Vostè diu que s'ha ampliat molt l'oferta. Sí, i també s'ha ampliat molt i s'ha innovat en la metodologia dels exàmens. Perquè jo he fet exàmens... En la metodologia dels exàmens. Vostè ara dirà que no, però que en un examen te'n puguis anar al pati i tornar i tornar-te a trobar la prova que ja havies fet, amb un C2, que pots tenir dubtes de, doncs, si aquella perifràstica l'havies fet bé, si aquell era un barbarisme o no i ho puguis corregir no diu massa res de la seriositat d'una prova d'aquestes característiques.

Vostè també ha parlat del «centre de gravetat lingüística». Això és un concepte que va utilitzar el Tribunal Constitucional en una sentència, però que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en fa cas omís. O sigui, des d'aquella famosa frase a l'actualitat, quantes escoles ja han patit una sentència del vint-i-cinc per cent de castellà. Per què el continuem utilitzant si ja és paper mullat? De què servirà aquesta frase del Tribunal Constitucional, per molt que vostè la faci servir contra els embats del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya?

Vostè diu també que la inspecció incorpora el tema de la llengua, ara, en els seus plans de treball. Començaran a sancionar en virtut de l'article 36 del decret vigent? Només aquesta pregunta.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Ara seria el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra, però em dieu que no fareu servir aquest torn. Pel Grup Parlamentari del Partit Popular, té la paraula el diputat Cristian Escribano.

Cristian Escribano Ramírez

Gràcies, president. Jo seré molt breu, simplement apreciar la seva capacitat camaleònica. Una persona independentista capaç d'adular a Manuel Fraga i formar part d'un govern del PSC, la veritat és que té un agraïment important aquí.

Sí que és veritat... Jo volia destacar només dues coses. El president Illa va fer unes declaracions quan defensava de complir les sentències judicials que deia: «En un centre de Santa Coloma de Gramenet, per exemple, es podria decidir donar més rellevància al castellà i a un de Prats de Lluçanès, en castellà». Vostè no ha fet referència en cap moment a aquesta flexibilitat del sistema de la que feia gala defensar el president Illa. I és quan vostè ha parlat d'entorns monolingües, fent únicament referència que aquests entorns monolingües són castellans.

I el president Illa no demostrava això quan parlava que el sistema havia de tenir flexibilitat quan entorns monolingües, com deia ell, per exemple, el Prat del Lluçanès, s'hauria de donar més rellevància al castellà perquè l'entorn era més catalanoparlant. Simplement era això. I sí que és veritat que aquesta cosa de dir que les llengües al PP ens molesten, doncs jo li diria que no; que no, conseller, les llengües, cap llengua ens molesta al Partit Popular. I li repetiré que nosaltres el que fem aquí a Catalunya és defensar la convivència normal entre les nostres dues llengües.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Ara seria el torn del Grup Parlamentari de VOX. Té la paraula el diputat Manuel Jesús Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí; gràcies, president. Simplemente dejar clara una constatación: ante una argumentación que le puede parecer peor o mejor o, pues, irreal o ensoñadora, hombre, le hubiera agradecido una respuesta basada en una mínima objetividad, aunque sea subjetiva o aunque sea eso criticable o cuestionable. Pero, hombre, recurrir a eso, y *tu más*, es muy infantil. Simplemente esto.

Y recordarle que la realidad es que el sistema educativo catalán está ahora mismo en los suelos. Y si usted eso no lo quiere ver, pues a lo mejor está alejado de la realidad. No sé, cuestiónesele. Y luego, por otro lado, hay el mismo informe PISA, que es muy prolijo, porque los resultados de las pruebas a las que se someten los alumnos en los informes PISA no se limitan a eso, a una calificación y a unos datos socioeconómicos. No lo sé, son informes amplios, prolijos, exhaustivos. Creo que bastante bien pergeñados y desarrollados. Y en el informe PISA se indica que los alumnos en Cataluña que son Castellanohablantes tienen una tasa de abandono superior en más de doce puntos respecto a los que tienen el catalán como lengua materna.

Muchas gracias.

El president

Gràcies, diputat. Ara seria el torn del grup parlamentari dels comuns, que refusa el torn i, per tant, té ara la paraula la diputada Maria Pilar Castillejo. (*Pausa.*) Hauria de sortir de la Mesa. Són coses que passen. Endavant, diputada.

Maria Pilar Castillejo Medina

Sí, superbreu. Només, conseller, que ens ha explicat que el seu Govern veurà primer la sentència i després en funció d'això farà una cosa o en farà una altra. Jo espero que això sigui el que ens explica a la comissió, però que des del departament els serveis jurídics estiguin treballant en donar una resposta en funció del que sigui la sentència. Confio que sigui així. Només això.

El president

Gràcies, diputada. I, pel que fa al Grup Socialista? Doncs, té la paraula diputada Imma Ferret.

Imma Ferret Raventós

Només breument per agrair novament, doncs, que el conseller hagi vingut a comparèixer en aquesta comissió i encoratjar. Reforçar i encoratjar el Govern perquè es reforci i treballi per aquesta millora que volem tots del sistema educatiu i, sobretot, d'aquest marc i el model lingüístic de què ens hem dotat, per actualitzar-lo, reforçar-lo i treballar en pro del català a l'escola, sobretot.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies als grups per les intervencions i sempre tanca el compareixent. Per tant, conseller, teniu tres minuts.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Senyora Renedo: li agafaré la seva anècdota. Jo no hi vaig ser, evidentment, per tant ja me la corregirà, però he entès que quan hi havia una guerra va anar a un lloc que li van dir, hi ha moltes possibles amenaces, va anar a un lloc i en privat els ambaixadors els van dir que... *(pausa)*, sí, és a dir, a vostè li van dir que hi havien diverses hipòtesis i en un altre lloc li van dir: «Nosaltres a vostè li expliquem que hi ha uns escenaris. Doncs, efectivament, com li he dit, és obvi que pensem en possibilitats diverses, però el que no té cap mena de sentit és que ens dediquem a explicar quina mena d'eventualitats poden passar i que vegem què passarà en cadascuna de les eventualitats. Diguem-ho així.

D'altra banda, el seu partit ha decidit legítimament apartar-se del que són les converses, del que pot ser la dinàmica de pactar sobre polítiques lingüístiques, cosa que és perfectament legítim, i té escàs sentit anar a la processó i repicar campanes.

Pel que fa el senyor Escribano, intento ser objectiu. Si els meus col·legues de Galícia em diuen que Fraga era millor que els que van venir després, jo no tinc cap inconvenient per dir que els meus col·legues diuen que Fraga en política lingüística va ser millor que els que van venir després. I també li dic: crec fermament que el seu partit va cometre un error quan va deixar de tenir una visió plural de l'Estat espanyol des d'un punt de vista lingüístic, amb l'arribada del president Aznar. I va tenir una visió que jo crec que és molt més castellanocèntrica. Ara, vostès sabran.

En tot cas, Miri, que el Prat del Lluçanès és monolingüe catalanoparlant, és acudit. De zones, [#10.14]d'entorns monolingües catalanoparlants, ara mateix, a Catalunya, si no són un unicorn, són molt difícils de trobar. De debò. Li he ensenyat abans les dades per al conjunt de la franja de quart d'ESO de l'any 21. I allà el que es veu clarament és com hi ha tot d'elements on el castellà és majoritari, per qüestions demogràfiques i per qüestions de potència mediàtica. I miri, al Prat de Lluçanès tenen Internet i al Prat de Lluçanès tenen televisió en línia. I al Prat del Lluçanès segurament hi ha arribat gent de diferents contrades hispanoamericanes que potser estan fent classes de zumba en castellà. Llavors, això és diferent –em remeto a les dades–, el vint-i-cinc per cent de la població de Catalunya, major de quinze anys, el vint-i-cinc per cent diu que no diu ni bon dia en català, perquè viu en un entorn molt més monolingüe. És aquí –és aquí– és aquesta quarta part de la població de Catalunya que no té accés al català que m'agradaria que poguessin col·laborar. Vostès hi tenen presència. Estaria molt bé que a aquest vint-i-cinc per cent els insistissin en la necessitat de fer-se seu el català. De debò. Seria molt interessant.

Senyor Acosta crec que la mínima objectivitat i vostè estan renyits, i ho deixaré aquí. En tot cas, sàpiga que, pel que fa als resultats de PISA, sistemàticament s'han de fer una sèrie d'anàlisis una mica més fines. Sota el rètol de castellanoparlant hi ha una part important que és immigració llatinoamericana arribada en diferents moments, i aquests a tot arreu –no aquí, a tot arreu–, per diferències culturals, tendeixen a tenir uns resultats més baixos. I això abaixa... Això passa aquí, passa a l'Aragó, passa a Castella, a tot arreu. No, no és una qüestió estrictament de llengua. Això arrossega els resultats de [#12.31] si es fan comparacions també per classe social, es veu que les diferències no existeixen.

I, finalment, diputat Castillejos. La nostra aposta clara, ara mateix, és el reforçament de serveis jurídics, perquè creiem que aquí és on tenim una àrea important en la qual podem transitar cap a un escenari millor d'elaboració de noves normes que ens permetin, en el cas que sigui, disposar del millor sistema de model lingüístic educatiu millor.

El president

D'acord. Doncs, si no hi ha cap altra petició de paraula, donaríem per acabats els punts 1, 2 i 3.

**Proposta de resolució sobre la supressió de les partides
financeres i subvencions que comporten ingerència cultural**

250-00943/15

I procediríem al punt 4, amb la proposta de resolució que tenim pendent. El vicepresident que ocupi la presidència.

(Pausa.)

Fitxer 18CPL9

El vicepresident

Bé, seguim amb l'ordre del dia. El punt quart és la Proposta de resolució sobre la supressió de les partides financeres i subvencions que comporten ingerència cultural, presentada pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. I té la paraula el diputat Pau Ferran, per un temps màxim de cinc minuts. Endavant, si us plau.

Pau Ferran Navarro

Gràcies, vicepresident. Presentem aquesta proposta de resolució amb la màxima voluntat de portar el sentit comú a aquesta cambra, i especialment orientada en dos aspectes. En primer lloc, és la ingerència política que s'intenta exercir cap a altres comunitats autònomes, i, en segon lloc, és la destinació de fons públics a altres comunitats autònomes que no són Catalunya, i a altres estats.

En primer lloc, i en referència a la ingerència política a altres comunitats autònomes. Mirin, vostès practiquen altres llocs el que a vostès no els agrada que es faci aquí. I és que es creuen amb el dret de poder inferir en la política que es practica en altres comunitats autònomes. I la pregunta amb això és molt clara, i és: per què ho fan? – per què ho fan? Si volen decidir el que passa en altres comunitats autònomes, doncs escolti, s'hi presenten, i si guanyen, doncs, poden fer el que estimin oportú. Però no, la resposta a per què ho fan la trobem en la proposta de resolució que han retirat, i

és per la seva voluntat annexionista. Perquè tots vostès, inclòs el PSC, igual que aquests líders, que tant infamen vostès, com Trump, [#8.27], Putin o Netanyahu tenen la voluntat d'annexionar la Comunitat Valenciana i les Illes Balears en aquesta entelèquia dels Països Catalans que només existeix en les seves ments, i també, per cert, als mapes del temps de TV3.

Per tant, dediquin-se als problemes de Catalunya, que prou en tenim. I miri, utilitzaré una cita... No hi és? La diputada dels comuns Susanna Segovia, que ha utilitzat en la seva intervenció anterior... Intenten fer per una altra via el que són incapaçs d'aconseguir a les urnes. Pues eso.

En segon lloc, la destinació de fons públics a altres comunitats autònomes i altres estats. Tots vostès destinen i malbaraten milions d'euros de tots els catalans en tot tipus de projectes fora de Catalunya i fora d'Espanya. En els últims quatre anys han destinat gairebé 4 milions d'euros a la Bressola, sense tenir en compte el que aporten les diputacions, consells comarcals i els ajuntaments. Han destinat 80.000 euros durant l'any 2025 a l'Aplec, 17.000 a Ràdio Arrels, a l'Acció Cultural del País Valencià, 2 milions d'euros els últims tres anys, a l'Obra Cultural Balear, [130 milions d'euros#9.40] en els últims tres anys.

I escoltin, estem fent tot això mentre que aquí a Catalunya no en tenim ni cinc per als mestres de les escoles, que, per cert, estan en peu de guerra i el Govern no els hi fa ni cas. I mentre tenim més de nou-cents barracons com a aules per als nostres alumnes.

Per tant, demanem en aquesta cambra una proposta de resolució de cinc punts molt simple. En primer lloc, rebutjar tota mena d'ingerència per part de la Generalitat sobre l'autonomia i política cultural d'altres comunitats. En segon lloc, suprimir la subvenció a l'Associació d'Amics de la Bressola i que es respecti la política educativa d'altres estats que són sobirans. En tercer lloc, eliminar del pressupost de la Generalitat totes les subvencions directes i sense concurrència competitiva a qualsevol entitat o associació de la Comunitat Valenciana o de les Illes Balears que promogui un model educatiu monolingüe. En quart lloc, establir de manera transparent i objectiva les subvencions a entitats i projectes que treballin per la promoció de la llengua catalana, sense excloure la llengua castellana i sense crear

divisions entre els ciutadans de Catalunya per raó de llengua. I en cinquè lloc, auditar les subvencions actuals atorgades per la Generalitat, perquè volem saber on van els nostres diners.

Moltes gràcies.

El vicepresident

Gràcies, diputat. No havent-hi esmenes, l'ordre és l'habitual. I, per part del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, té la paraula el president de la Comissió, el senyor Dalmases. Endavant, si us plau.

Francesc de Dalmases i Thió

Moltes gràcies, president. L'octubre del 2001, Bill Clinton era a Barcelona i va dir: «El futur serà català o serà talibà.» I aquell mateix mes, l'octubre del 2001, jo era un català que treballava a la zona tribal entre el Pakistan i l'Afganistan, amb refugiats afganesos que precisament fugien de la barbàrie talibana. I més enllà de l'opinió que tinguem de Bill Clinton, en aquell moment jo tenia la sensació que hi havia una cosmovisió encertada, amb aquesta dicotomia de què el futur serà català o serà talibà.

Perquè, efectivament, hi ha estats que només es poden construir sobre la destrucció, sobre el seu monolingüisme, sobre imposar una tradició, sobre imposar una cultura. És el cas de Turquia, és el cas de la Xina, és el cas de Rússia..., i sí, malauradament, també és el cas d'Espanya. L'alternativa, i nosaltres la defensem orgullosament, és aquesta alternativa catalana. Ara, precisament, ahir comentàvem que aviat començarem la commemoració del mil·lenari de les assemblees de Pau i Treva. Aquesta nació catalana mil·lenària que ja fa mil anys parlava del diàleg, de la pau, d'aquesta construcció humana que és diametralment oposada del que és la destrucció.

I des d'aquesta perspectiva, la seva proposta de resolució, que ens hem acostumat a vegades a agafar-nos-la una mica en broma o a fer ironia, és molt greu, perquè en el fons el que mira, també, és de destruir directament un sistema escolar d'èxit, com és per exemple el de la Bressola. El que miren de destruir és això, aquesta tradició

d'una cultura mil·lenària, d'una llengua antiquíssima, a través d'aquestes eines que ha tingut sempre l'Estat espanyol per dividir, per trencar i per imposar.

Jo crec que és evident que no se'n sortiran, perquè en els tres-cents anys ho han intentat tot. Ho han intentat amb les armes, amb els decrets, amb les imposicions, amb les prohibicions, amb ridiculitzar els que parlaven català, i no se n'han sortit. I per tant, evidentment que hi votarem en contra, però també diem que no ens fa cap gràcia que facin aquesta mena de propostes.

I finalment, hi ha una enorme contradicció com vostès presenten aquesta proposta de resolució, perquè precisament vostès són els primers que fan aquesta proposta sempre fraternal amb tots els països de l'Amèrica, amb la majoria de països, aquells que fan servir la llengua castellana de l'Amèrica Central i del Sud, aquests sí imposats a través de centenars de milers de morts, amb guerres i amb destruccions que es van produir això fa centenars d'anys i que han tingut com a resultat aquesta destrucció de llengües, de cultures i tradicions i que ara vostès puguin tenir aquesta relació fraternal.

Vostès, al Congrés dels Diputats espanyol mai proposarien una PR similar dient que, si us plau, es deixi d'ajudar als institutos Cervantes, a tots aquests programes d'intercanvi, el cine espanyol a través del... Mai ho farien, perquè consideren, i aquí és perillós, perquè aquí és on hi ha el supremacisme, que allò que Espanya i l'espanyol sí que pot fer, Catalunya i el català no ho pot fer. Per tot això hi votarem en contra.

El vicepresident

Gràcies, diputat. Per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, té la paraula la diputada Vilalta. Endavant, si us plau.

Marta Vilalta i Torres

Sí, moltíssimes gràcies. Estem debatent una PR plena de fal·làcies i de contradiccions.

Miri, premisses falses. En l'exposició de motius parlen d'entitats i associacions que promouen activament polítiques lingüístiques bel·ligerants contra el castellà al País

Valencià i a les Illes. I res més lluny de la realitat. Ho reiterem. Defensar el català aquí i arreu no és anar contra cap altra llengua, és simplement això, defensar

Fitxer 18CPL10

el català, i no va contra res ni contra ningú, tampoc contra el castellà. El mateix passa quan diuen a la mateixa exposició de motius i parlen d'entitats i associacions que defensen el català. Aquestes entitats, diuen, actuen contra els drets lingüístics dels ciutadans, però no se n'adonen de les barbaritats que diuen. Defensar una llengua és defensar els drets lingüístics, no anar contra els drets i contra ningú, que és justament el que fan vostès.

I també fan trampes en la seva proposta de resolució, quan diuen que es fa un ús inadequat dels recursos públics per finançar entitats defensores del català, i que això, aquests recursos haurien d'anar a millorar la vida i la qualitat de vida dels ciutadans. I fan trampes, perquè justament tot és compatible i els pressupostos públics han de, justament, anar a cobrir totes les necessitats d'un país, també les qüestions vinculades a la llengua pròpia.

Però no només fal·làcies o premisses falses, també contradiccions. Diuen defensar el català. Ho han dit, també, verbalitzant-ho en la seva presentació de la proposta de resolució, però a l'acord de govern del Govern de l'Aragó, PP i VOX pacten eliminar el català a l'Aragó. Incorporen mesures explícites contra la llengua catalana a la Franja de Ponent, com per exemple eliminar l'Institut Aragonès del Català i, a més a més, literalment parlen d'*alliberar* l'Aragó de la imposició del català. Però, més barbaritats encara! Com poden ser tan cíncics? Si el que caldria és alliberar el català del PP i de VOX. Això sí que potser caldria.

Aquestes no són unes polítiques noves, les de l'Aragó, perquè el Partit Popular ja ha fet croada contra el català tant al País Valencià com a les Illes. I, també s'ha de dir, posen el crit al cel si la Generalitat, com parlen en aquesta proposta de resolució, finança entitats de la Catalunya Nord, del País Valencià o de les Illes, és a dir, d'arreu del domini lingüístic, i ben fet que es fa. Però, ai las, no es queixen pas quan és el Govern de l'Estat espanyol que inverteix de manera continuada arreu del món en la

promoció i el finançament de la llengua castellana, l'Institut Cervantes, que ara mateix es deia, a través de l'acció cultural exterior, entre d'altres.

Per tant, la seva proposta de resolució demostra que els fa nosa tot allò que sigui català, que sigui fet en català, sigui on sigui, sigui al Principat de Catalunya, arreu dels Països Catalans o fins i tot arreu del món. Nosaltres, al contrari, defensem que les llengües són riquesa, són diversitat, que defensar el català és la nostra tasca, aquí i arreu i, per tant, a favor de finançar la Bressola, que fa una feina imprescindible, a favor d'acompanyar l'Institut Aragonès del Català, a favor de les entitats culturals de les Illes i del País Valencià, especialment quan al seu davant hi ha un Partit Popular, i també VOX, obsessionats en fer del català un problema. Per tant, votarem en contra.

Moltes gràcies.

El vicepresident

Gràcies, diputada. Per part del Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, té la paraula al senyor Acosta. Endavant, si us plau.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí; moltes gràcies, president. Lógicament votarem a favor de esta propuesta de resolución del Partido Popular, porque es de sentido común que las identidades propias, balear y valenciana, que son tan españolas como la catalana, deben protegerse ante la voracidad política totalitaria del separatismo pancatalanista que utiliza la lengua como un subterfugio para vender su discurso, vuelvo a repetir, expansionista, totalitario, separatista.

No obstante, señores del Partido Popular, en honor a la verdad que repetir unas recientes palabras que quizás algunos le sonarán: «Desde el Partido Popular Balear queremos felicitar a la organización del Correllengua. El Partido Popular Balear es padre y protector de la Ley de normalización lingüística. Durante toda la legislatura lo hemos defendido, sostenido y marcado como línea roja en todas las negociaciones.» Esto son palabras textuales del portavoz del Partido Popular en el Parlamento balear. Entonces tengo que preguntarles, para que me quede claro: ¿Aplauden o celebran una iniciativa de corte pancatalanista que ha recorrido los

fantasmagóricos países catalanes des del Rossellón hasta el Alguer? ¿Y a su vez solicitan hoy aquí rechazar la injerencia de la Generalitat en otras regiones? A veces me pregunto si en el Partido Popular hay algo en lo que estoy de acuerdo en las distintas regiones o si hablan incluso entre ustedes.

Esto parece como lo del perro del hortelano, que ni come ni deja comer. Quieren ser una cosa y la contraria permanentemente. Pero, señores del Partido Popular, recuerden que poden engañar a algunos todo el tiempo y a todos algún tiempo, pero no pueden engañar a todos todo el tiempo. Y los catalanes han tomado nota.

Muchas gracias.

El vicepresidente

Molt bé. No havent-hi representant del Grup Parlamentari dels Comuns, passem al grup... No volent intervenir el Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular i no havent-hi representant del Grup mixt, intervindrà per part del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar el diputat Paladella. Endavant.

Joaquim Paladella Curto

Moltes gràcies, senyor vicepresident en funcions de President. Primer que res, quan vaig començar a llegir la proposta de resolució del Partit Popular, la veritat que vaig quedar absolutament perplex.

I senzillament perquè comencem dient textualment: «La Generalitat de Catalunya té l'obligació de garantir que cap d'aquestes llengües» –s'entén lo català i lo castellà– «siguin discriminades ni a l'Administració ni a la vida quotidiana de la gent». Encara mos trobem que la proposta per a garantir esta prioritat senzillament és traure totes les subvencions que van dirigides a defensar el català i a defensar que s'ensenyi el català arreu que allí es parla i dels territoris de Catalunya i de fora de Catalunya que s'hi parla. Per tant, és una contradicció. És allò de dir: fes lo que jo dic, però no facis lo que jo faig.

Perquè, a continuació mos trobam, també, que diuen que és una obligació el defensar i que no hi haja una discriminació. Però ens n'anem a l'Aragó, i a l'Aragó fiquen, acorden al text que formem govern, diuen textualment que «liberarán a Aragón de la imposición del catalán» i anuncien la reforma de la Llei del patrimoni

cultural aragonès i la supressió de l'Institut Aragonès del Català per assolir aquesta *alliberació*. Per tant, molt coherent amb lo que diuen que és una obligació, no és i fan el que diuen a l'altre costat que no tindrien de fer.

Per tant, jo, que en principi soc veí de l'Aragó, tinc la sort de viure a un poble que està al costat de l'Aragó, allí que tota la gent de que són de la província de Saragossa i de Terol, la gent d'allí parle..., natures parlam com ells, o ells parlen com natures, i parlam tots català. I a més a més, han expressat moltíssimes vegades que volen aprendre el català, que és la llengua materna, la que parlen los iaies, la que parlen als fills, la que parlen los nets, i encara nos trobem en estes situacions, que si proposen que l'Aragó no es parlo i que no es defenso i que no es puga fer res en català i que no s'ensenyi el català, ara, vostès aquí a Catalunya, també defensen que no es puga fer res des de Catalunya per mantindre viva la llengua viva a l'Aragó.

Per tant, jo crec que és l'obligació, com diuen vostès, l'obligació de defensar, la Generalitat, la llengua, defensar el català, i, per tant, jo crec que estan fent bé. És una obligació de la Generalitat, i crec que no podem votar a favor de cap manera la seua proposta, i crec que lo que ham de fer és potenciar la política que estem fent i intentar que aquesta gent que parla català, que viu en català, que puga seguir vivint i ensenyant i també aprenent lo català, aquí a Catalunya, al costat de l'Aragó, a les Illes i també a València. Per què no? Perquè senzillament és part de la llengua i és part de la vida d'estes persones, també.

Moltíssimes gràcies.

El vicepresident

Gràcies, diputat. Doncs, no havent-hi sol·licituds de votació separada, passaríem a la votació de la proposta de resolució.

Vots a favor? Els grups parlamentaris del Partit Popular i de VOX.

Vots en contra? Els grups parlamentaris Socialistes i Units per Avançar, Junts, Esquerra Republicana i CUP - Defensem la terra.

Per tant, la proposta de resolució queda rebutjada per dotze vots en contra i tres vots a favor.

I no havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

La sessió s'aixeca a...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT